

REFLECTIE VERSLAG (1/3)

Naam	Robert Hofstede
Studentnummer	0796543
Opleiding	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving Parttime
Datum	21 juni 2021
Titel	Intervisieverslag

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Intervisie I	5
Dinsdag 3 november Reflectie I	
Intervisie II	7
Dinsdag 10 november Reflectie II	
Intervisie III	9
Vrijdag 4 december Reflectie III	
Reflectie: Model van Korthagen	11
Competenties	13
Reflectie op het geheel	14

Intervisie 1

Datum	Aanwezigen	Rol
03/11/2020	Marcel	Voorzitter
	Judith	Notulist
	Anne	Casus
	Naomi	
	Yvonne	
	Leontine	
	Robert	

Intervisie 2

Datum	Aanwezigen	Rol
10/11/2020	Marcel	
	Judith	
	Anne	Notulist
	Naomi	
	Yvonne	Casus
	Leontine	Voorzitter
	Robert	

Intervisie 3

Datum	Aanwezigen	Rol
10/11/2020	Marcel	Casus
	Judith	
	Anne	
	Naomi	Notulist
	Yvonne	
	Leontine	
	Robert	Voorzitter

Wat moet ik hier nou van vinden?

In dit verslag zal ik een reflectie geven op wat mijn ervaringen waren tijdens de drie intervisie bijeenkomsten die ik heb gehad met mijn klasgenoten. Het is altijd even spannend om je als mens in het diepe te gooien in een groep waarvan je het idee hebt dat je ze persoonlijk nog niet heel goed kent. Hoe beweeg ik mij in zo'n groep? Hoe positioneer ik mij in een groep? En hoe verhoud ik mij tot de anderen.

Ik zal in deze reflectie het hebben over mijn eigen ondervindingen. De methodiek die wij gebruiken was voor mij een nieuwe techniek. En het is dan ook naar mijn idee een methode om erachter te komen hoe je een ander kunt helpen zonder daar sturend in te zijn. Met behulp van het stellen van de juiste vragen kun je achter informatie komen waar persoon X zelf misschien nog niet aan had gedacht.

Zelf ben ik ervan overtuigd dat ik mij goed kan inleven in een ander en mij daardoor al automatisch in de vragende rol plaats. Of ik dat ook allemaal ook kan waarmaken zou moeten gaan blijken. Maar ik kan met alle overtuiging zeggen dat ik het per definitie een goed gegeven vind om jouw visie niet als waarheid te brengen.

Ook de groepsdynamiek was sterk, vanuit het zoeken van eenieder zijn plekje in de groep tot aan het overtuigd brengen van een persoonlijke casus. We hebben er samen voor gezorgd dat eenieder zich enorm op z'n of haar gemak heeft gevoeld. Dit kan ik namelijk ook met volle overtuiging zeggen aangezien wij hier ons over elkaar ook hebben uitgesproken.

Welkom bij mijn reflectie.

.

Intervisie: 1

Intervisie Dinsdag 3 november Naomi, Robert, Yvonne, Anne, Marcel (voorzitter), Leontine, Judith (notulist)

Tijdens dit gesprek hebben we een situatie besproken waar Anne tijdens haar werk tegenaan loopt: "Ik moet samenwerken met iemand die ik niet mag, en waarvan ik niet denk dat er een goede samenwerking uitkomt."

Anne's verhaal

Samen met twee vrienden ben ik net begonnen aan een nieuw project over carnaval in Rozendaal, waar ik zelf vandaan kom. Een onderdeel van het project is om verschillende mensen te interviewen die bijzondere dingen doen tijdens carnaval. Nu willen mijn vrienden iemand interviewen die mijn zus vroeger heeft gepest. Volgens hen is het belangrijk voor het project. Ik wil dit niet: voor mij gaat dit ook over mijn zus. Ik kijk op de vrouw neer door wat ze mijn zus heeft aangedaan, maar misschien is er ook wel een andere kant. Moet ik het professioneel aanpakken en met haar samenwerken, of moet ik toch mijn gevoel volgen?

Vragen vanuit de groep

– Is het volgens jou ook belangrijk dat deze vrouw meedoet aan het project?

Ja, eigenlijk wel. Ze doet bijzondere dingen voor carnaval. Daar kijk ik tegenop.

– Heb je de vrienden met wie je samenwerkt hierover verteld?

Ja, ze wisten er al van voordat ze voorstelden om haar te interviewen. Daarom voel ik me ook een beetje verraden door ze.

– Heb je je zus hierover gesproken?

Nee, en ik hoop ook dat dat niet hoeft. Ik zou het wel willen doen als we echt gaan samenwerken, maar nu nog niet.

– Moet er volgens jou een verschil zijn tussen professionaliteit en emoties?

De maatschappij zegt van wel, maar ik vind het zelf juist fijn om kwetsbaarheid mee te nemen in mijn werk. Maar omdat het zo hoort, of omdat het verwacht wordt, moet je ook professioneel kunnen zijn.

– Ben je nu dezelfde persoon als toen je zus werd gepest?

[Anne denkt even na] Daar kan ik nu even geen antwoord op geven.

– Als je het professionele even weglaat, hoe zou je dan willen reageren? Wat zegt je intuïtie?

Dat is dubbel. Ik wil zeggen nee, ze verdient het niet. Maar ik wil het ook wel, en ik wil vooral dat mijn zus er oké mee is. In onze familie zijn we heel loyaal naar elkaar. Misschien moeten we daar beter mee omgaan.

Analyse met de groep

'Het is heel complex. Verschillende onderwerpen komen bij elkaar: collega's, familie, vrienden met wie je moet samenwerken.'

'De vrienden lijken de beslissing te hebben genomen voor Anne.'

'Er zijn heel veel verschillende personen genoemd. Misschien zouden we alternatieven moeten vinden op basis van de genoemde personen.'

'De emotionele kant ligt dichtbij het probleem.'

'Wat is precies het probleem? Frustratie over zichzelf? Of frustratie over de vrouw?'

'Ik zou willen dat de zus oké is: het lijkt erop dat ze het gevoel heeft dat ze haar zus bedriegt als ze het wel toelaat. '

'Ze doet nu een aanname voor haar zus. '

'Het lijkt alsof er veel onduidelijkheden bij anderen liggen. '

'Proberen we nu oplossingsgericht te denken, of analyseren we? '

'Bestaat het probleem wel echt voor anderen? '

Reactie Anne

Doordat jullie er met elkaar over spreken dank ik bij mezelf: "Oh, het is wel echt iets."

Voordat we naar het volgende punt gaan, vraagt Leontine of Anne genoeg aanknopingspunten heeft, en of ze suggesties zou willen vanuit de groep. Dit staat niet in het stappenplan, maar blijkt wel een waardevolle aanvulling te zijn.

Ja, ik heb zeker genoeg aanknopingspunten. Vooral over het omgaan met mensen met wie ik samenwerk. Dat betekent niet dat alles morgen is opgelost. Ik vraag me vooral af: hoe moet ik hiermee omgaan tegenover mijn zus? En moet ik niet gewoon beter mijn grenzen aangeven?

Afsluiting

Tot slot deelt Marcel een gedachte die hem aan dit gesprek doet denken.

Bij de politie hebben ze een protocol wanneer een overtreder een vriend of bekende is van de agent. De agent kan dan bellen, en dan wordt er direct een collega op gezet. Dat gaat wel letterlijk over het eerste probleem oplossen: het probleem van samenwerken met iemand die je niet mag. Toen we net dieper dingen vragen, kwamen we ook op hele andere aspecten.

Intervisie: 2

Intervisie II, dinsdag 10 november

Yvonne (casus), Leontine (voorzitter), Anne (notulist), Naomi, Robert, Marcel, Judith

Stap 1: selectie van de vraag

Er wordt een vraagstuk geopperd door Judith en Yvonne. Na een korte toelichting wordt er gestemd voor Yvonne, omdat het thema herkenning oproept bij iedereen. Omdat het verkondigen van ieders mening op de loer ligt, beloven we ons goed bij de kern te houden.

Stap 2/3: verkennen van het probleem

Een aantal weken geleden hebben we een gastles gehad van de oprichters van de Waterschool. De les beviel haar niet, vanwege de toon die Jurgen (de oprichter) had jegens de vraag die Yvonne in de les stelde. Op dat moment riep dat veel gevoelens op bij Yvonne, omdat het haar deed denken aan eerdere gevallen waarin mensen denken dat ze het beter weten, hoogopgeleid en volwassen zijn en daarmee het laatste woord hebben.

Toen Yvonne hoorde dat we beoordeeld worden door Jurgen voor het autonome project, schrok ze daar behoorlijk van. Het feit dat iemand die zo anders naar kunst kijkt haar autonome project zal beoordelen zit haar dwars. Hoe kan ze hiermee omgaan?

Stap 4: informatie verzamelen voor het stellen van vragen

- Wat had je nodig tijdens de gastles die we destijds hadden?

Y: Ik kon niet in discussie gaan, er was geen open dialoog. Ik had het gevoel dat ik niets toe te voegen had. Hij had meer ruimte moeten geven en zich niet zo aangevallen moeten voelen. En ik had het fijn gevonden om na de les nog gezamenlijk met de klas in gesprek te zijn gegaan. (Yvonne wordt emotioneel maar ook vurig als ze hierover praat.)

- Denk je dat het anders was geweest wanneer de les fysiek had plaatsgevonden?

Y: Ik vond het inderdaad moeilijk om in een online situatie iets te zeggen.

- Hoe denk je dat dit invloed heeft op je autonome project?

Y: Ik weet nu al dat ik tijdens de beoordeling de feedback niet kan aannemen van Jurgen, ik weet dat ik zo in elkaar steek. (Iemand in de groep vraagt of dat niet de essentie is van feedback: kiezen of je er wel of niet iets mee doet?)

- Valt er überhaupt feedback te geven?

Y: Ja dat denk ik van wel.

- Hoe wil jij dat de beoordelingen gaan verlopen?

Y: Dat de mening van de klas ook meetelt, en dat iemand mij beoordeelt die mij beter kent, gesprekken met mij heeft gevoerd, eerder werk heeft gezien.

- Kun je uitleggen hoe belemmert je je voelt bij het uitvoeren van het autonome project?

Y: Het plezier om eraan te werken is een obstakel geworden. Ik heb geen zin meer om eraan te werken en ik ben er heel onzeker over.

- Vraag waar je nu geen antwoord op hoeft te geven: Hoe kan je dit in iets positiefs omzetten? Daarop wordt gereageerd dat de vraagstelling misschien niet helemaal juist is van deze vraag, omdat er dan wordt verondersteld dat je dit in iets positiefs moet kunnen omzetten. Beter zou zijn; hoe krijg je je plezier terug?

Stap 5: analyse van het vraagstuk

- Het gaat hier om een zeer persoonlijk probleem over moeite hebben met hiërarchie en over gevoel en interpretatie.

- De onveiligheid in de gastles van Jurgen wordt herkend.

- Hoe zeker zijn we ervan dat Jurgen het project beoordeeld?

- Daarop wordt gereageerd of dat uitmaakt voor deze vraagstelling. Los van het feit of de boordeling door hem plaatsvindt heeft deze gastles blijkbaar al genoeg aangewakkerd bij Yvonne. Daar komt bij dat soortgelijke situaties in de toekomst zeker nog eens terugkomen.
- Het probleem staat inherent aan de opdracht, omdat deze autonoom van aard is en dus erg persoonlijk.
- Het autonome project is voor Yvonne nu gekoppeld aan negativiteit en externe factoren.
- Wat ligt er onder dit probleem? Zo te zien heel veel.
- Het risico van beoordelen is er natuurlijk altijd. (Iemand reageert dat deze gedachte meer van een oplossing uitgaat dan het daadwerkelijk helpen van Yvonne met deze casus)
- Yvonne is gevoelig voor machtsposities, denkt iemand in de groep.
- Er zijn meerdere problemen te onderscheiden in deze casus.
- Met welke aannames werken we eigenlijk? Weten we wel wie Jurgen is?
- Er zit nog oud zeer in de situatie.
- Maar waar zit de trigger van dit probleem?
- Ze loopt er al lang mee en dat maakt het een gevoelig onderwerp. Er zit iets diepers.
- Stel dat ze een probleem heeft met hiërarchie ansicht, dat mag natuurlijk, maar ze mag er alleen niet door blokkeren.
- We kunnen haar probleem niet oplossen maar we kunnen wel helpen door een veilige omgeving in de klas te creëren. Dit moet in de klas ook aandacht krijgen.
- Wat gaan de docenten hiermee doen?
- Dat is praktisch. De diepere kant van het probleem ligt nog altijd bij Yvonne.

Stap 6: suggesties voor oplossingen

1. Maak dit probleem bespreekbaar met de docenten. Maar ik zou wel met een alternatief komen. Wat zou dat kunnen zijn?
2. Daarop aansluitend: Zou je dan overwegen om de gastdocent, in dit geval Jurgen, daarin te betrekken?
3. Als je kan ontleden waar de woede en emotie vandaan komt dan kun je er misschien wat meer afstand van nemen. Je gaat immers nog meer van zulke mensen tegenkomen.
4. Stel jezelf de vraag, doe ik deze opleiding of dit autonome project voor mezelf of voor iemand anders?
5. Zie deze wetenschap over jezelf, en hoe jij tegenover hiërarchie en open dialoog staat, als fundament voor de lessen die jij gaat uitvoeren als docent.
6. Hoe kun je anderen handvaten bieden om met zulke situaties om te gaan?

Stap 7: evaluatie

'De onveilige les' is wel blijven hangen. Ik denk eraan dat ik later natuurlijk ook docent zal worden en ik wil iets soortgelijks als Jurgen doet nooit aandoen in mijn verantwoordelijkheid als docent. Ik vond het wel erg intens. Ik vond het ook heel fijn hoor, maar met de oplossingen kan ik nu nog niet zo veel. Eerst wil ik de notulen even doorlezen. Ja, het was heftig maar ook fijn. De rest van de groep zegt dat het erg dapper is geweest van Yvonne dat ze dit persoonlijke probleem wou delen. Het is heel persoonlijk.

Intervisie 3

Vrijdag 4 december, 8:30-9:30

Leontine, Robert (voorzitter), Judith, Marcel (casus), Yvonne, Anne, Naomi (notulist)

Stap 1: selectie van de vraag

L oppert een casus. Deze gaat over een balans vinden tussen goed persoonlijk contact hebben leerlingen en niet te veel 'mee naar huis kunnen nemen'. Hoe houdt je professionele afstand en bescherm je jezelf, maar kun je tegelijkertijd wel ook echt iets betekenen voor leerlingen waarbij mee aan de hand is?

De groep vindt het onderwerp interessant, maar mist een specifieke, persoonlijke invalshoek om dit voor nu verder uit te gaan zoeken. De casus lijkt nu nog iets te groot/algemeen.

M oppert een andere casus. Het gegeven dat M nu weer zelf in onderwijs als lerende zit en daarnaast ook lesgeeft, kost M veel energie. M merkt de laatste tijd wat vaker 'weg' te zijn wanneer M lesgeeft en M's stemming invloed heeft op de klas (en benoemt hierbij ook een specifiek Sinterklaas-incident). Daarnaast ziet M een verschil tussen de technieklessen die M geeft en de opvattingen en ideeën over kunst die M hier leert. M heeft het gevoel dat alles wat M heeft opgebouwd, M nu ook langzaam weer afbreekt.

Met deze casus gaan we verder.

Stap 2/3: verkennen van het probleem

M: Ik krijg steeds meer afkeer tegen mijn vakgebied (techniek en ontwerpen). Het begint op losse schroeven te staan. Ik merk dat ik niet meer heel fanatiek/enthousiast ben. Door deze opleiding (DBKV) wordt dat steeds meer bevestigd. Ik ben het docentschap destijds ook ingerold. Er was veel vraag op basisscholen naar techniekdocenten. Ik ben wel technisch maar geen techneut. Ik voel dat ik afdrijf. Ik wil ook meer met kunst gaan doen. Ik merk een afkeer tegen het materialisme. Dan zie ik bijvoorbeeld mijn school al die spullen kopen, en bestel zelf ook voor mij lessen veel materiaal. Misschien dat ik mijzelf ook meer wil focussen op kunst, als kunstenaar. Het is verwarrend.

Stap 4: informatie verzamelen voor het stellen van vragen

- Heb je gevoel dat je nu snel een soort keuze moet maken/aan de slag met iets moet gaan? Je zit nu 2,5 maand in deze opleiding. Is er iets wat nu beslist moet worden?

M: Het hoeft niet nu, maar het voelt wel zo. Alsof ik ergens aan een wissel moet gaan trekken. Alsof het niet naast elkaar kan bestaan.

- Beïnvloedt de kunstwereld jouw technieklessen?

M: Ja. Ik wil graag heel groot gaan denken, en heb het gevoel dat ik erg klein bezig ben geweest. Dingen behapbaar maken voor leerlingen. De gastles van Wolf Brinkman, en het voorbeeld met de grote varende boot, heeft me wakker geschud. Wat heb ik de afgelopen 8 jaar eigenlijk met die kinderen gedaan? Heb ik mezelf niet te klein gehouden? Daar schrok ik van. Niet dat mijn lessen niet leuk waren, maar ik kreeg door de gastles wel een spiegel voorgelegd.

- Voel je dat er ruimte is om dingen op een andere manier aan te pakken op je werk?

M: Ik denk het wel. Maar het is ook moeilijk om die ruimte echt te gebruiken. Hoe dan? Er zijn zo veel afspraken over lesmethodes e.d..

- Hoe strak zijn de kaders van technieklessen? Zou je ruimte mogen zoeken?

M: Dat mag wel. Maar in de praktijk van het onderwijs zit je als snel op 4 a 5 lessen per dag die je geeft wat het lastig maakt. Hoeveel kunnen de leerlingen aan? En ik zit ook in een soort patroon inmiddels, ik pak een lesbrief uit map en begin die te geven.

- Wat heeft jou doen besluiten om deze opleiding te doen?

M: Ik had de behoefte om meer te begrijpen wat ik aan het doen ben. Vooral omdat ik dus van buitenaf in het onderwijs ben gerold.

- Heeft dit alles ook iets te maken met dat je op primair onderwijs lesgeeft? Zou een ander niveau anders zijn?

M: Dat zou ik niet weten.

- Is het mogelijk om vakoverstijgend te werken? In samenwerking met de beeldend docent van je school

M: Met die docent is dat niet mogelijk. Zij is nog meer vastgeroest en klassiek onderwijs gewend. Ik heb ook geen zin in zo'n soort strijd op te zoeken. We zijn er voor de leerlingen.

M: Ik besef me ook nu steeds meer in wat voor kader of situatie ik zit. Na een lange tijd zelf meer een vrije maker te zijn geweest, zit ik nu meer in het patroon van een normale werkweek, vast inkomen etc. En nu denk ik van oh.. Hoe ga ik aan de wissel trekken?

Stap 5: analyse van het vraagstuk

L: Het gaat over zijn drive op het vakgebied, techniek en kunst. De casus is iets wat hij zelf voor het eerst hardop benoemt. Er heerst een besef, een spiegel die hij zichzelf voorhoudt.

Hij zegt dat hij nog geen antwoord heeft, maar ik denk dat hij juist wel zelf door het te benoemen het antwoord al heeft.

J: Ik vind het vraagstuk super inspirerend. Het klinkt niet als probleem maar juist als iets heel fijns. Hoe kunnen dingen anders? Het is ook filosofisch. Het verbindende met iets groters, het materialistische waar hij tegenaan loopt.

Y: Ik begrijp dat het ook frustrerend kan voelen. De situatie is nu dat door de opleiding iets opengaat, wat eigenlijk heel goed is en inspirerend kan uitpakken. Maar tegelijkertijd is het ook overweldigend. Een beetje veel, die verandering en wat er praktisch allemaal moet en kan gebeuren. Ik herken dat je het gevoel kan hebben dat er NU iets moet gebeuren. Je wil je grip er niet op kwijtraken. Je wil niet terug naar de veilige trein.

A: Je bent nu bezig met het aan de handrem trekken. Maar de trein staat niet meteen stil.

Het is een soort spoorwissel.

Stap 6. Suggesties voor oplossingen

M: Fijn om te horen. Heb inderdaad het gevoel zowel aan een handrem te trekken als gas te geven. Ik sta open om oplossingen te horen

Y: Ik denk dat je niets hoeft te doen. Het is een proces. Probeer rustig je tijd te nemen. Het verandert vanzelf. Wanneer je er genoeg ruimte voor hebt om stappen te zetten doe je dat.

A: Zou je niet stage willen lopen?

M: Ja dat zou ik wel voor volgend schooljaar willen regelen.

A: Je bent al bezig met verandering omdat je deze opleiding aan het doen bent. Het is misschien moeilijk om het nu naast elkaar te zien. Maar je bent al bezig met de trein een andere kant op te laten gaan.

R: Je hebt nu een random ticket, nu nog een locatie erop.

J: Als ik dit soort kriebels krijg, voel ik ook altijd de drang om met nieuwe mensen te spreken. In een veld wat aansluit bij waar ik naartoe zou willen. Om te kunnen zien van oh waar ik naartoe wil bestaat ook.

L: Vooral je gevoel volgen. Er gebeurt al van alles, maar dingen gaan ook weer niet helemaal vanzelf. Het is altijd makkelijk om in een veilige zone te blijven hangen. Maar als er iets knaagt, volg dat gevoel.

N: Misschien is het ook een idee om vaker contact te zoeken binnen onze opleiding met soortgenoten, mensen die ook al lesgeven en zich nu afvragen welke kant ze op willen en hoe daar te komen.

M: Ik ben gewend zelf alles te processen en op te lossen. Ik wil ook graag meer naar buiten treden. Voelde van tevoren hier bijvoorbeeld ook niet de behoefte om iets in te brengen..

Is dit nou een casus of niet?

R: We maken er wel een probleem van.

Situatie ervaren

Tijdens de tweede periode (3.2) van Docent Beeldende Kunst en Vormgeving Parttime hebben wij meerdere interviews afgenomen over onze eigen ervaringen vanuit het onderwijs en/of relevante onderwerpen die rondom dit thema schuilgaan. Het was de bedoeling dat wij kennis maakte met de constructieve opbouw van de Balint-methode en daardoor leert hoe je een ander goed op weg kunt helpen door hem/haar zelf de antwoorden te laten geven.

Terugblikken

Tijdens de allereerste sessie met onze nieuwe groep kwamen we er al snel achter dat het hier en daar wat ongemak opbracht. Ineens waren wij “nog relatief onbekende klasgenoten” op elkaar aangewezen om onze persoonlijke casussen op tafel te leggen. Hier kwamen wij er al snel achter dat dit niet 1, 2, 3 gedaan was. Het mooie was dat gedurende deze iets wat ongemakkelijke situatie wij er ook achter kwamen dat wij wel aardig op elkaar afgestemd waren. Humor was een grote verbindende factor in deze groep waardoor wij ons allen al goed op ons gemak voelde.

Toch merkte ik dat ik het moeilijk vond om een casus in te brengen. Dit heeft meer met een persoonlijke positionering te maken in een groep. Ik ben van nature niet de persoon die op dit moment niet direct op de voorgrond gaat staan. Ik probeer altijd als eerste de groep waarin ik mij op dat moment eerst te observeren. Op deze manier kan ik beter mijn gedachten toetsen en minder de angst hebben dat ik iets “stoms” inbreng.

Anderzijds zorgt het er wellicht niet voor dat ik direct inspring op de vraag ‘Wie heeft hier een casus?’ maar kan ik wel eerst het niveau toetsen waarin en hoe onderwerpen benaderd worden.

Belangrijke aspecten begrijpen (bewustwording)

Doordat ik mij bewust ben dat ik goed kan inspelen op de situatie die er op dat moment speelt zorgt het er ook voor dat ik vaak voor de veilige keuze ga. En dat is letterlijk inspringen op de gegeven informatie die op dat moment wordt aangereikt en reageer daarop vanuit mijn “gecontroleerde” angst. Tot op de dag van vandaag loop ik tegen de angst om tekstuele werken van mij te delen aan anderen. Dit komt waarschijnlijk uit de tijd van mijn eigen ‘schoolloopbaan’. Op tekstuele werken ben ik over het algemeen nooit goed beoordeeld en daarom handel hier waarschijnlijk nog steeds uit.

Ook heb ik de neiging om mijn eigen casussen als ‘niet interessant voor de ander’ te maken. Dat zorgt ervoor dat ik goed in de modus van de begeleider kan gaan duiken. Vanuit hier maak ik ook direct de aanname dat mijn casus niet interessant is. Praten over de onderwerpen is voor mij geen enkel probleem maar over mijn eigen onderwerpen praten is weer een heel ander dilemma. Ik heb veel in mijn eigen leven zelf moeten doen voor mijn gevoel en ben geneigd om niet snel hulp te vragen. Dit zorgt ervoor dat er dilemma's die ik zelf heb niet de ruimte geef om tot oplossingen te komen via een ander. Het zorgt er wel voor dat ik mij direct comfortabel voel in de rol van ‘mede-denker’ of ‘voorzitter’. Praten over iets, is nog altijd makkelijker dan, wat ik voel iets.

Alternatief (gedrag) ontwikkelen

Doordat ik dus niet makkelijk iets van mijzelf blootgeef is het moeilijk voor een ander om zich in die zin te verbinden met mij. Het lastige dilemma wat dit met zich meebrengt is ook dat ik de rol die ik graag inneem bij een groep. Ook de rol is waar ik mij comfortabel bij voel. Maar iets meer co-creatie tussen deze twee (observeren en delen) zou misschien wel een goeie ontwikkeling kunnen zijn.

Vragen naar klasgenoten:

Ik zou minder kunnen afwachten en eerder een casus in kunnen zetten.

Voordeel: Je houdt de controle volledig bij jezelf en je weet dat je geen "onnodige fouten" hoeft te maken.

Nadeel: Het uiteindelijk weer over een ander gaat en jij wellicht niet tot een volgende stap komt in iets wat je alleen probeert op te lossen.

Nadeel: Ik weet dat ik uiteindelijk goed in mijn rol ben als observator, deze rol past mij en doe ik al sinds mijn geheugen dit kan herinneren. Juist om deze reden kan ik mij zinvol maken in een groep die opzoek is naar een goed rode draad. Dit draad is niet het gene waar ik mee bezig kan zijn.

5. Uitproberen

Alles gaat met kleine stapjes. Ik had mij voorgenomen om een casus in te brengen maar werd op dat moment voorgeschooteld met het excuus dat de casus van een klasgenoot ook wel goed was. Na dat deze casus was bepaald heb ik de rol van voorzitter op mij genomen. Zo ben ik een klein beetje uit de rol gestapt van observator maar mij meer in de rol van leidinggevende gezet, de casus is voor toekomst...

Competenties

Interpersoonlijk

Als voorzitter in de derde intervisie heb ik mij kunnen richten op dit aspect. Het is een rol die aansluit op het observeren.

Omgevingsgericht

Bij alle intervisies is dit aan bod gekomen, het is een competentie die ik al mijn hele leven nastreef. Door de rol van observator (die ik zelf inneem) mag ik mij graag bezighouden met de groepsfrequentie.

Kritisch reflectief

Om kritiek te mogen ontvangen moet je de gelegenheid creëren dat een ander ergens op kan reageren. Vanwege mijn rol die ik in de groep heb ingenomen heb ik weinig tot niets blootgegeven het is voor een ander dan per definitie ook moeilijk om kritiek te uiten.

Wel neem ik dit gegeven mee want hier is voor mijzelf wel een nieuwe deur te openen voor hulp die ik wellicht uit een, voor mij, onverwachte hoek kan komen.

Pedagogisch-didactisch

Ik Vond het leerzaam om heel bewust in het didactische karakter te stappen. Op deze manier kon ik mij bewust bezighouden met het hulp bieden voor een ander zonder dat mijn mening daar een rol in heeft

Artistiek

De casus van Intervisie 3 heeft mij/ons bijna doen verplichten om hier over te nadenken. Het was mooi hoe de groep in alle punitiviteit en empathie met de casus aan de slag ging. Deze intervisie heeft mij enorm geholpen om de schoonheid in te zien van dit soort persoonlijke bijeenkomsten.

Wat ik vind is niet altijd wat nodig is

Het is heel wonderlijk om te zien hoeveel vragen een theorie opwekt. In dit geval de theorie die achter educatie schuilt. Zelf ben ik nu 3,5 jaar als docent actief in het onderwijs, in die 3,5 jaar ben ik heel wat nieuwe ervaringen en wijsheden rijker geworden. Ervaringen die zich in de loop van de jaren ook ontwikkeld hebben en misschien wel al een beetje geprofessionaliseerd zijn. Het is (zoals heel veel mooie contrasten in het leven) een vloek en een zegen. De 'vloek' zorgt er soms voor dat ik kort door de bocht kan zijn als het gaat om de ervaringen die ik ken. Ik kan snel de conclusie trekken 'Dat weet ik en dat doe ik al...' en ik weet dat ik daarvoor moet oppassen.

De 'zegen' is wel dat ik een kleine voorsprong heb op theorieën die ik aan de praktijk kan koppelen. Het is enorm inspirerend om te zien dat bepaalde ideeën en/of ideologieën die je in de afgelopen tijd hebt ontwikkeld, nog sterker kunnen worden met behulp van waardevolle methodieken. Op deze manier worden ze constructiever en wellicht ook inhoudelijker.

Ook deze ervaring neem ik mee als een stukje kennis die wellicht nog een keer kan implementeren in de toekomst. Ik zie deze momenten dan ook als kleine hoofdstukjes die in je kennis carrière langs komen en opgeslagen worden.

De reflecties hebben voor mij ook duidelijk gemaakt dat het goeie groepsgevoel enorm belangrijk is in het willen helpen of bijstaan van een ander. Persoonlijke verhalen worden pas gedeeld wanneer hij/zij zich daar veilig bij voelt, daar ben ik nog steeds van overtuigd. Vanwege deze overtuiging ben ik snel geneigd om in een bekende rol te stappen, de "inspringende observator". Als ik het idee heb dat ik deze rol in een groep kan innemen dan twijfel ik daar niet twee keer over.

In een klas met klasgenoten die stuk voor stuk zich allemaal bevinden in dezelfde thematiek, onderwijs. Ik ben erachter gekomen door de verhalen van anderen en de bijzondere dynamiek die er ontstaan is tijdens de interviews. Ik enorm veel leer van hoe een ander met soortgelijke situaties om gaat, ik heb geleerd dat ik mij hiervoor beter moet openstellen en het vertrouwen geven aan de ander dat hier met zorg mee wordt omgegaan.

REFLECTIE VERSLAG (2/3)

Naam	Robert Hofstede
Studentnummer	0796543
Opleiding	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving Parttime
Datum	21 juni 2021
Titel	Intervisieverslag

Inhoudsopgave

Inleiding	17
Schema aanwezig	18
Intervisie 4 + reflectie 09/03/2021	19 - 22
Intervisie 5 + reflectie 06/04/2021	23 - 25
Intervisie 6 + reflectie 06/04/2021	26 - 30
Intervisie 7 + reflectie 07/05/2021	31 - 35
De vijf competenties	36 - 37
Conclusie / Leervraag	38
Bronvermelding	39

Even terug- en vooruitblikken

De rollen zijn veranderd, we kennen elkaar beter en krijgen steeds meer het gevoel dat wij ons kunnen uiten op de manier die wij prettig vinden. De interviews zorgen ervoor dat je, door persoonlijke casussen, dichter bij elkaar komt te staan. Dit ondervond ik ook in het tweede gedeelte van de interviews die wij gehad hebben (nr. 4, 5, 6 & 7). Het is niet zozeer de casussen zelf die veranderd zijn qua onderwerpen, maar hoe wij als groep er mee omgingen.

Bij de allereerste casus had ik al het gevoel dat dit een groep studenten bij elkaar was die zich vertrouwt zouden gaan voelen bij elkaar. En dat is iets wat ik enorm belangrijk vind. Zo ook is gebleken. Wij zijn als groep gegroeid in het volwassen omgaan met elkaars onduidelijkheden, dilemma's, onzekerheden en/of strategische vraagstukken.

Het eerste halfjaar heb ik mij meer opgesteld als observator van de groep. Proeven wat het klimaat van de groep was, met behulp van vragen als: Spreekt iedereen zich uit? Voelt iedereen zich veilig? Zijn er spanningen? Respekteert iedereen elkaar? En geven we elkaar de ruimte om te uiten...

Deze vragen zijn in het tweede half jaar veranderd in: Wat vind ik persoonlijk van de casus? Zijn er gelijkenissen in mijn eigen praktijk? Hoe zou ik dit aanpakken? En hoe kan ik iemand verder helpen? Je zou dus kunnen stellen dat hoofdstuk twee van dit jaar meer gegaan is over hoe ik mijn waarden kan inbrengen in de groep.

In het tweede gedeelte van dit verslag heb ik gebruik gemaakt van de STARR methode. Vorige keer kwam ik erachter dat het Model van Korthagen mij niet heel goed was bevallen. De STARR methode bleek voor mij helderder en concreter te werken voor mij.

Welkom bij het tweede gedeelte van de interviews.

Intervisie 4

Datum	Aanwezigen	Rol
09/03/2021	Marcel	
	Judith	
	Anne	Voorzitter
	Naomi	
	Yvonne	
	Leontine	Notulist
	Robert	

Intervisie 5

Datum	Aanwezigen	Rol
06/04/2021	Marcel	
	Judith	
	Anne	
	Naomi	
	Yvonne	Voorzitter
	Leontine	
	Robert	Notulist

Intervisie 6

Datum	Aanwezigen	Rol
06/04/2021	Marcel	
	Judith	Voorzitter
	Anne	
	Naomi	
	Yvonne	Notulist
	Leontine	
	Robert	

Intervisie 7

Datum	Aanwezigen	Rol
07/05/2021	Marcel	Notulist
	Judith	
	Anne	
	Naomi	Voorzitter
	Yvonne	
	Leontine	
	Robert	

Intervisie 4

Dinsdag 9 maart 2021

Robert, Marcel, Anne, Yvonne, Naomi, Judith, Leontine

Leontine is Notulist en Anne is de voorzitter

1 Casus selectie

- 1: Samenwerking en Communicatie tussen studenten in groepsopdracht.
- 2: Contact maken en overdracht van opdracht en communicatie met moeilijk bereikbare leerlingen,

De voorkeur gaat uit naar casus 2.

Deze is docent gerelateerd en speelt zich af op stage buiten de academie.

2 Verkennen van de casus

- Het gaat om stage bij internationale schakelklas (ISK)
- geef les aan verschillende groepen.
- Betreft 3 leerlingen
- 2 leerlingen zijn van Aziatische afkomst, weet niet of dit een rol speelt i.h.k. van cultuurverschillen, zoals oogcontact maken/vermijden.
- Mijn rol: ik spreek de leerlingen aan, en ga naar ze toe
- 1 leerling geeft totaal niets terug om op te reageren, doet uiteindelijk wel werk maar nooit wat de bedoeling is.
- Ligt het aan mijn uitleg?
- Ligt het aan mijn communicatie?

3 Individuele associaties

4 Vragen stellen

- V: Wat is voor jou het meest “frustrerend” aan het niet lukken van contact leggen? Kun je hier iets aan koppelen?
- A: Het lijkt dat de leerlingen meer nodig hebben aan steun, maar, ik kan dat niet kan geven. Ik voel me hierin hulpeloos.
- V: Hoe oud zijn deze leerlingen?
- A: verschillende leeftijden: tussen de 13 en 18: Pubers
- V: Wat zijn je opdrachten? Kun je een opdracht geven?
- A: Samen een flat bouwen uit klei, iedereen maakt 1 verdieping die dan op elkaar gestapeld gaan worden. Het begint met een tekening die in klei uitgewerkt wordt.
- V: Wat is jouw doel met deze opdracht?
- A: Hierover ben ik met mezelf in conflict, want voor mij is dit niet zo belangrijk. Ik wil het wel voor mezelf voor elkaar krijgen in de zin dat de leerlingen de opdracht wel snappen. Als ze het dan anders doen kan ik me hier in vinden. Als ze anders doen doordat mijn communicatie niet overkomt vind ik wel problematisch
- V: Heb je deze vraag wel eens neergelegd bij de leerlingen?
- A: Ja, ik krijg letterlijk geen antwoord.
- V: Wat voor contact heb je wel gehad met ze?
- A: In het begin ontweek ik juist dit contact. Later kwam ik er wel bij de leerlingen op terug met hand out met optionele opdrachten. Hier werd wel beter op gereageerd. Dus

het was enigszins een gelukke poging. Maar ik voel me gewoon als zeer ongewenst als ik aandacht geef.

- V: Hoe zit dat met de kinderen onderling?
- A: Nee, ze praten onderling ook niet.
- V: Herkennen andere docenten dit probleem ook?
- A: Weet ik niet. Ik heb het er nog niet met ze over gehad.
- V: Wat is er verteld aan jou, voorafgaande aan de stage?
- A: Ik heb weinig informatie gekregen, ik weet bijv. niet waar de leerlingen vandaan komen.
- V: Hoeveel aandacht heb je, je eerste les besteedt om elkaar te leren kennen?
- A: Niet veel. Mede door beperkte beschikbare tijd. Tijd voor mijn lessen is gehalveerd en is met 2 wekelijkse tussenruimte. Wel ruim ik veel tijd in voor individuele contactmomenten. Ca. 3 a 4 x per les.
- V: Wat doet het met jou als ze helemaal geen antwoord geven. Hoe voel jij, je daarbij?
- A: Hulpeloos, enigszins is er een deel in mij dat zegt laat maar, het heeft toch geen nut. Het is vooral heel raar voor mij als iemand niet antwoordt. Ik vind het geen optie om de leerlingen helemaal met rust te laten. Dat kan in de toekomst een optie zijn als dat is wat ze nodig hebben.
- V: Vindt je het moeilijk voor jezelf om daar een balans in te vinden?
- A: Kan ik niet goed zeggen. Doordat stagebegeleiders aangeven, “de leerlingen zijn nu eenmaal zo” is dit enigszins geruststellend maar ik leg me er nog niet bij neer.
- V: Helpt je stagebegeleider hierin verder?
- A: Nee, heb ik wel gevraagd. Ze geeft aan dat als de leerlingen een opdracht leuk vinden ze het vanzelf wel gaan doen.
- V: Hoe goed spreken de leerlingen nederlands?
- A: Dat is niet duidelijk.
- V: Zou je iets kunnen met je eigen buitenlandse afkomst?
- A: Ik denk dat ik al te lang in Ned. ben en al te goed ben in de taal. Ik kan me niet meer herinneren hoe dat voor mij was. Ik had ook Engels om op terug te vallen. Deze leerlingen hebben dat niet.

5 Analyse

- Het gevoel van gemis aan achtergrond informatie overheerst hier.
- Gevoel van gemis aan begeleiding van en door de begeleiders van de stageplek.
- Zijn de begeleiders wel kundig genoeg?
- Als je, je hulpeloos voelt, wordt je wel voor de leeuwen gegooid.
- De case klinkt als frustratie waar je niet in gerustgesteld wordt. Het is extra lastig doordat het in het begin van de stage is.
- Het is heel belangrijk om context mee te krijgen van de begeleiding.
- Opvallend om te horen wat er allemaal al wel gedaan is door je.
- De ervaring die je hebt is heel begrijpelijk.

6 Suggesties

- O.b.v. ervaring met leerlingen uit China: Zichzelf wegcijferen en verdwijnen in de maatschappij zie je veel terug. Tip: niets verlangen en verwachten. Dan kan er contact komen. Het kan heel lang duren eer dit tot stand komt.
- Let op het verschil tussen niets verwachten en opgeven.
- Richt je bewust op de leerling en ben blij met elk resultaat/ elke reactie die er komt.
- Vraag naar de ervaring van je begeleider. Hoe acteert zij?
- Soms heb je ook geen antwoorden.
- Je bent eigenlijk al verder dan je begeleider.
- Je hebt iig al veel geprobeerd.
- Geen stap is te klein.
- Vier elke stap en wat er daar al in gelukt is.
- Voor jou kan een stap klein zijn, voor de leerlingen is die waarschijnlijk groot.
- De leerlingen kunnen juist een moment van rust ervaren bij bewust even geen contact
- Elk contact wordt opgenomen door de leerlingen. Weet dat dit zo is. (bijv. Oogcontact, aanraking)
- Leerlingen voelen het als je het opgeeft
- De leerlingen juist geen extra aandacht geven
- Gezien worden is voor iedereen anders.

7 evaluatie

- Ik ben eigenlijk best goed in individuele aandacht geven en contact maken.
- Ik voel idd dat ik niet nog meer, extra mn best moet doen/ niet nog meer aandacht geven.
- Fijn om bevestiging van mijn docentschap te krijgen. Dat helpt.

Famous last words:

De kritiek op mijn begeleider die hier geuit is, is best pittig. De realiteit is niet zo erg. Ze helpt me zeker wel

Reflectie

Hoe maak je contact met leerlingen uit je klas waarbij een cultuur en taalbarrière zich voordoet. Is een situatie die ik in deze specifieke context nog niet heb meegemaakt.

De casus staat in een zekere zin niet ver van mij af. Dat wil zeggen, ik geef zelf les op een tweetalige opleiding en loop in mijn praktijk vaak tegen dit dilemma op. Hoewel het scenario uiteraard niet dezelfde context heeft kan ik mij goed verplaatsen in de casus.

De casus heeft voor mij een heel fundamenteel dilemma en dat is de overdracht van het verhaal. Taal is een middel/instrument om elkaar beter te begrijpen. Dit is in onderwijs een van de meest essentiële onderdelen om informatie te delen. Als ... geïnspireerd wordt door de juiste vragen zou ze onderzoek kunnen gaan naar andere mogelijkheden om de communicatie tussen docent en leerling te verbeteren.

Al snel kwam ik erachter dat de casus meer alomvattend was dan alleen het scenario van de casus, uit de antwoorden kwamen andere onderwerpen als: gewaardeerd voelen, het gebrek aan begeleiding en het gemis aan achtergrondinformatie. We (de groep) en ik merkte dat we niet inhoudelijk op de casus zelf in moesten gaan maar meer naar de oorzaak van het dilemma moesten gaan en haar de erkenning geven van de manier waarop ze nu te werk gaat. Dit was namelijk het gedeelte wat ze op der stage nu niet ontvangt.

Het resulteerde in dat Yvonne zelfvertrouwen opbouwde en meer vertrouwen kreeg in de dingen die ze al wel goed had gedaan in onze ogen. Ze zag zelf in dat er veel vragen onbeantwoord lagen die alleen door haarzelf ingevuld kunnen worden. Dit deed haar een patroon inzien die haar kan helpen in de eerste stappen naar de mogelijke oplossing.

Ik vond het mooi te merken hoe snel de groep inzag dat deze casus meer een metafoor was voor een fundamenteel dilemma dan alleen deze casus. Als collega student herkende ik mij in het verhaal dat je als beginnend docent soms totaal niet weet hoe om te gaan met de cultuur die onderwijs (of misschien wel gewoon werk) heet. Wie kan mij steunen? Wie kan mij helpen? Op wie kan ik bouwen? De onduidelijkheden die je tegenkomt in je eigen praktijk hoef je niet altijd zelf op te lossen. Je omgeving kan je 9/10 gewoon helpen. Deze ondervinding was (ook voor mij) een bevestiging dat je altijd hulp kunt vragen bij derden.

Competenties

Pedagogisch-didactisch, Interpersoonlijk competent, Omgevingsgericht competent

Intervisie 5

Bijeenkomst: Intervisie (nr. 5)
datum: 06/04/2021
Aanwezigen: Yvonne, Naomi, Judith, Marcel, Leontine, Robert, Anne
Voorzitter: Yvonne
Notulist: Robert

L. casus voorstel 1

Hoe zorg je ervoor dat je een student helpt die hulp nodig heeft en er tegelijkertijd niet voor zorgt dat hij/zij niet afhankelijk wordt van jou. Waar ligt de grens van verzorgen als medemens en de rol van docent.

L. casus voorstel 2

Hoe geef je aan bij een student dat de cultuur van de straat iets anders is dan de cultuur van een klaslokaal.

Gekozen casus: 1

Leontine gaat dieper op de stof in:

Hoe kun je de kinderen helpen dat ze hun zelfvertrouwen stimuleren? En niet afhankelijk worden van jou als docent, de relatie tussen kind en docent zorgt soms voor een grijs gebied. Hoe zorg je ervoor dat het kind zich veilig voelt om zijn (in deze casus gaat het om een jongen) onzekerheden bij je neer te leggen om hiervan te leren. Maar tegelijkertijd de afstand bewaakt voor het afhankelijk worden van jou als docent. Een kind moet van je leren maar ook tegelijkertijd op zijn eigen benen kunnen staan.

Vraag Anne:

A: Wat is de relatie met het jongentje?

L: Leontine omschrijft hoe het jongetje er uit ziet (12 jaar). En wat zijn achtergrond is. Dit jongentje krijgt veel hulp van

docenten met behulp van gerichte begeleiding.

N: Hoe merkte dat jullie een klik hadden?

L: Met behulp van opdrachten die een filosofische invalshoek hadden kwam er een gesprek en daarna ook het gevoel dat deze

band goed zat. Doordat ze naast haar gingen zitten. En de bevestiging van een andere docent

A: Denk je dat. Je bevriend mag zijn scholieren?

L: Ze wil wel verbinding voelen... Weet ze niet, ze gaat het opschrijven

A: Waar ligt de grens van jouw zorgkant en docent, en kun je dat aanwijzen?

L: Dit kan Leontine vanwege ervaring niet goed beantwoorden. Wel heeft ze net een nieuw boek gekocht😊

J: Waar wil je hem mee helpen?

L: Dat hij zijn eigen ruimte durft in te nemen en herkent...

A: Zit dat in zijn persoonlijkheid?

L: Ik geloof dat iedereen dat op z'n eigen manier kan..

N: Waar ben je precies bang voor?

L: Dat de student zich aan te veel aan je hecht. Ze wil dat kind niet teleurstellen...

M: Voelt het als een vriendschap?

L: Je hebt met iedereen wel een bepaalde klik, maar zo voelt het niet...

M: Sta je ervan te kijken dat zo'n leerling naar je toe komt en hoe vind je dat? L: De angst voor wat daarna zou kunnen komen?

N: Wanneer denk jij dat je hem teleursteld?

L: Het gevoel dat ze de controle kwijtraakt en dat ze daar niet goed naar kan handelen...

J: Heb je hier over gesproken met andere docenten?

L: Nee, maar dat heb ik wel opgeschreven😊

L: Zegt dat het buiten sneeuwt

Ondervindingen:

A: vindt het een interessante casus, omdat het gaat over de vraag die Leontine heeft bij hoe ze zichzelf positioneert als docent

M: geeft aan dat het als een beginnend docent altijd moeilijk is om goed onderscheid te maken tussen de verschillende taken. En rollen die je hebt als docent. En dat ervaring hier nog bij moet komen.

J: vraagt zich ook af hoe erg het is dat een kind van de basisschool zich even iets aan je verbindt om zo wat meer zelfvertrouwen te bouwen.

N: vraagt zich ook als beginnend docent ook af dat je niet alles kunt voorkomen. Omdat ze zelf niet veel kwaad ziet in de band die je kunt opbouwen met een student

M: geeft aan dat het lesgeven en opvoeden ook een oefening is hoe je dat leert te onderscheiden van elkaar. En komt weer terug op de ervaring.

J: vindt het knap dat Leontine hier al over nadenkt. Naomi erkent dat doordat dit een goeie eigenschap is die je als docent hebt.

**A. ZEGT DAT LEONTINE EEN GOEIE DOCENT IS*

--

Leontine zou wel tips en/of oplossingen willen krijgen. En vindt het moeilijk haar grenzen aan te geven als studenten enthousiast zijn over de materie met betrekking op de tijd.

—

J: geeft aan dat ze best wel op der intuïtie kan vertrouwen.

A: vult daarop aan dat de student ook niet al

N: geeft aan dat die intuïtie ook een belletje kan zijn voor je handelen. En denk niet te veel vanuit het kind...

M: geeft aan dat je je eigen les moet bewaken ook door ze structuur te geven door ze dingen op te laten schrijven en voor de les erop te behandelen.

-

Yvonne vraagt of ze weet of ze verder kan... -

L: ziet in de casus vanuit twee verschillende perspectieven het ergens hetzelfde onderwerp raken. In dat inzicht heeft weer perspectieven gegeven over meerdere onderwerpen...

Reflectie

Als notulist deel je niet mee aan het gesprek. Je bent letterlijk de typemachine voor de groep. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat het verboden is om je uit te spreken maar het is in dit geval niet mijn rol.

Mijn reflectie zal dan ook gaan over deze rol. Als notulist is het je taak om een verslag te maken van het gene wat besproken wordt tijdens (in dit geval) de casus van de intervisie. En hoe eenvoudig deze taak misschien ook lijkt, is dit voor mij in de praktijk altijd een behoorlijke opgave. Ik heb de neiging om mee te denken en af te dwalen van het onderwerp voeg daar de eigenschap ongestructureerd aan toe en je hebt een ideale mix om te falen. Ik was dus genoodzaakt mijn uiterste concentratie bij mijn taak te houden.

Ik heb geprobeerd mij niet te veel met het onderwerp te bemoeien (ook niet in mijn hoofd) door mij volledig op het typen en het luisteren te kunnen focussen.

Het resulteerde uiteindelijk in een korte en krachtige notulen. Door de bewuste focus op mijn taak heb ik het voor elkaar gekregen om de inhoud te raken en niet te veel randzaken te hebben benoemd. Ik moet in de toekomst erop letten dat dit niet doorslaat naar zo weinig het kan ervoor zorgen dat de tekst dan wat context gaat missen.

Het is een taak waar ik mij totaal niet prettig bij voel. Ik weet dat een kwaliteit beheers dat ik goed de ruimte kan nemen voor het gene wat er gezegd wordt en daar constructief op te reageren. Persoonlijk vind ik dit ook heel leuk om te doen, met de rol als notulist moet je dit onderwerp volledig laten gaan. Het is goed om je geheugen zo nu en dan te trainen door een rol als deze op je te nemen, ook naar de rest van je groep/collega's. Het zal nooit een tweede natuur van mij worden maar de techniek beheersen vind ik een prettig gevoel.

Competenties

Interpersoonlijk competent

Intervisie 6

Notulen intervisie 06.04.2021

Voorzitter: Judith, notulist: Yvonne

Casus R:

Dit is misschien iets waarin zich de mensen die al langer lesgeven ook herkennen. Tijdens de lessen op de hogeschool zijn er vaak gesprekken over onderwijs en lesgeven. Heel veel dingen die aanbod komen in deze gesprekken komen aan op ervaring. Als je zelf al lesgeeft weet je dat omdat je er zelf ook tegen aan bent gelopen. In deze gesprekken wil ik dan dus wel advies geven maar ik wil er ook niet te vaak inspringen en vertellen dat dat waar diegene tegen aan loopt een kwestie van ervaring is

Het komt daarop neer dat ik vaak niet zo goed weet wanneer ik nou wel iets bij moet/kan bijdragen en wanneer ik beter mijn mond hou.

Het ontstond omdat iemand zei, soms moet je heel veel dingen nog laten en hoeft je er niks over te zeggen om iemand anders zijn weg te laten gaan. Vaak vind ik de onderwerpen interessant en dan wil ik er graag iets over zeggen. Je kan er heel veel over zeggen maar dan relativeer je het eigenlijk voor diegene die erin zit. Je kan het ook laten en afstand nemen maar ik wil er vaak wel graag aan deelnemen maar heb het gevoel dat ik het gesprek daardoor niet leuker maak.

Vragen vanuit de groep

M: Het is heel herkenbaar. Vind je dat de opleiding ruimte biedt of voldoende uitdaging aan de studenten die al lesgeven?

R: Nee eigenlijk niet. Er wordt gesproken vanuit het punt dat we het vak gaan leren, en daar starten we met elkaar. Dat is wel een goede, het zou wel opengebroken kunnen worden doordat er beroep op wordt gedaan op de mensen die al lesgeven om de ervaringen te delen. Als ik dat vanuit mezelf doe dan ben ik bang dat het overkomt alsof ik van bovenaan vertel dat het gewon op ervaring aankomt. Je verhoud je tussen de rol student en docent, ik heb geen houvast.

L: Is er iets vanuit je eigen ervaring of kennis dat zou willen toevoegen aan de opleiding?

R: Ja misschien wel. We hebben het nu vaak over wat de docent die lesgeeft aan ons vindt of wat de studenten die les krijgen vinden. De tussenruimte voor de mensen die al lesgeven mis ik.

A Als je lesgeeft, heb je dan wel het gevoel dat je op de hogeschool iets leert?

R ja absolut, stof is zeer interessant, alle theorie kende ik niet. Het is goed om te weten hoe het didactisch precies zit. Maar ik ben er ook vanuit een vrij gebied zelf gaan ontwikkelen daarin, hoe de anderen dat doen of hebben gedaan is wel heel interessant.

N: Ik vroeg me af of je ook in andere setting dan in deze opleiding het gevoel hebt dat je je terughoud met in het gesprek duiken?

R Jawel, dat gaat ook gepaard met een bepaalde onzekerheid. De vraag of het echt iets is waar ik iets over weet. Ga ik niet te kort over de bocht met mijn gedachte/mening?

L: Zit er een link tussen je eigen leerlingen vrijlaten en niet te veel sturen vs hoe vrij jij je gelaten voelt als student?

R: Nee ik denk het niet.

L: Net als je de notulen deed, voelde je daar de ruimte om dus juist niet te hoeven reageren?

R: Nee daar wil ik ook nog steeds op reageren.

N: Wat houdt je dan tegen?

R: Goede vraag. Het gaat een beetje erom welke rol ik aan moet nemen in de klas. We hebben allemaal een achtergrond, waar we vandaan komen, uit welke situatie en daarmee ook een soort positionering in de klas en misschien hou ik me er meer aan dat ik zou moeten.

M: Wat was je verwachting over deze opleiding?

R: Ik had niet echt verachting. Ik ging het gewoon doen voor het papiertje.

L: Is je houding over de opleiding veranderd sinds je ben begonnen en hoe heeft dat invloed?

R: veel invloed maar ook door de situatie (corona), in klas heb je leuke gesprekken en je spreekt klasgenoten sneller aan, de spontaniteit is weg. De (online) stof is nu super droog en de waarde is verandert, als een les heel erg gestuurd is dan gaat dat helemaal weg.

M: Hoe zie je je rol als student en docent, zie je overeenkomsten of verschillen?

R: Deze hele situatie is nieuw. Zow! hoe ik lesgeef is anders als ook hoe ik les krijg is anders. Alles is digitaal en dan word je kritisch over docenten die niet goed voorbereid zijn omdat je weet wat je moet doen om het wel goed te laten lopen. Als alles nu goed voorbereid is loopt het veel fijner en gemakkelijker als het niet lukt irriteer je je sneller.

A: We hebben het nu vaak over de relatie tussen de studenten. Ben je wel kritisch naar de docenten? Dat je soms denkt, ja hier sta ik ook boven?

R: Valt wel me hoor, maar ik voel wel dat als je (de docent) het nu niet voor elkaar heeft dan kan je het niet meer met een soort flair recht trekken en dan kan ik beter een rondje kunnen lopen.

L: Wat is de factor dat je niets zegt terwijl je dat eigenlijk wel wil?

R: Omdat ik het vaak te snel relativeer en dan denk dat je daar zelf achter moet komen. Misschien val ik wel te snel in de docentenrol. En als er dan vragen vanuit de studenten worden gesteld dan denk ik ja dat zou je ook aan mij kunnen vragen. Nu ik dat zo zeg voelt het wel een beetje kinderachtig.

L: Maar de studenten willen graag een antwoord. Waarom zou jij het antwoord niet kunnen geven?

R: Ja dat weet ik niet.

L: Wat maakt dat je je wel een fijne student voelt? Wat heb je nodig om de student rol aan te nemen ipv. de docentenrol?

R: Ja daar heb ik ook al over na gedacht. Ik denk dat het de kleine groepjes zijn. Wat nu gebeurt, maar daar wordt het ook persoonlijker wordt, dat mis ik wel. We hebben zo vaak aangegeven waar we er behoefte aan hebben. Vaak zijn dat dus de gesprekken en de kennis van de andere studenten en het uitruilen van ervaringen ipv allen maar digitaal zenden. Er is zo veel kennis in deze klas die niet aanbod komt.

A: je zegt ik zou eigenlijk graag meer delen maar dat is niet hoe de school erover denkt.

R: Ja dat is het denk ik wel. Daar zijn allemaal redenen grote groep etc. het gaat eigenlijk veel over connectie en emotionele waardes, maar het is allemaal heel droge stof die wij nu binnen krijgen.

Analyse

M: Ja ik denk het is zoeken naar een houding/verhouding hoe gedrag ik me als student en wanneer borrelt de docent in mij op maar wil ik dat dus niet laten uithagen omdat ik dus zelf tegenover een docent staat. Ik herken het wel, het moment dat je jezelf afvraagt, weet ik hier wel genoeg over om er iets van te zeggen of laat ik dat toch liever over aan de 'echte' docent. Dat kan heel verwarrend zijn, uitdaging of hindernis. Ik ben er zelf nog niet uit.

A: Alsof er ook geen ruimte is om dat uit te zoeken.

L: Is er geen ruimte of neem je die ruimte niet? De andere studenten willen wel graag de dingen van jullie horen. Misschien wel zelfs meer dan van de vaste docenten omdat jullie dicht bij ons staan.

Hier is iedereen mee eens!

M: Als docent bemoei je je niet met de les van een andere, tenminste in de les zelf. Dat is een soort afspraak omdat je anders dus de docent aanvalt.

N: Maar er is doch verschil tussen erin vallen en kennis die je hebt in de les delen. En het gaat misschien ook over de aandacht trekken, of je dat wel of niet makkelijk doet. En als je je terughoud kan dan misschien zelfs nog kleinerender zijn dan als je je mening en ervaring deelt en zegt, ik ervaar dat in mijn eigen lessen sus en zo.

M: Ik vind het mooi gezegd, het is een onzekerheid over hoe doe ik dat nou goed. Een soort onkunde over hoe ik iets moet brengen en of er genoeg ruimte is in de les. Maar er is misschien ook meer lef voor nodig.

L: Ik heb het gevoel dat R het nu voor het eerst hierover praat en dit gevoel uit. Het lijkt het eerste keer dat hij dit gevoel uit en zich erover uitspreekt.

A: Misschien voelt hij zich ook alleen daarin.

L: We zijn heel erg met aannames bezig en denken voor elkaar. Maar ik heb me er tot nu toe nog niet mee bezig gehouden hoe het is voor studenten die al docenten zijn. Dus laat staan dat R en de andere studenten die al lesgeven weten hoe wij ons erover voelen en wat wil wel of niet willen.

M: In het begin van de studie zijden ze (de docenten) dat ze van de studenten die al lesgeven een bijdrage verwachten maar ze legden niet uit hoe en wat. Je voelt de ruimte toch niet helemaal, je voelt de hiërarchie af en toe.

A: Ik vind het juist heel fijn als dingetjes worden gedeeld. Ik ervaar het niet als onprettig. Het komt niet belerend over.

N: Mee eens. Hoe een docent daarmee omgaat zegt meer over het docent dan over jou.

R: Ik vind het wel waardevol

J: Wil je tips?

R: Ja

A: Word docent op de Willen de Kooning.

L: Even loslaten en gewoon doen. De docent weglaten en de student zijn. Wat is het ergste dat kan gebeuren?

N: Dat kapot relativeren is niet per se iets ergs. En je moet natuurlijk ook niet op elke moment erin springen om je mening te geven maar als je echt het gevoel hebt dat je iets bij zou kunnen dragen, doe dat dat gewoon.

M: Misschien moeten we elkaar aansporen?

L: Meer contact met de andere studenten die al docenten zijn.

J: We kunnen een 'Wij staan al voor de klas'- club beginnen.

R: Ik vind het wel een goede.

L: Misschien kan je nog iets met de paradox, structuur en voorbereiding is belangrijk maar als het te veel is, is het ook helemaal niet fijn. Je voelt dat je er geen invloed op hebt maar misschien heb je dat wel ergens.

R: Misschien moet ik eens een keer het verhaal vertellen over hoe het allemaal is gebeurd. Misschien wil ik dat wel heel graag vertellen.

L: Misschien kan je iets met de docenten afspreken en een keer een gedeelte van de les overnemen.

M: Een vragenuurtje voor de studenten aan jou.

R: De docenten geven al heel lang les en weten helemaal niet meer zo goed hoe het is om te beginnen. Dat is wel eigenlijk heel interessant en waardevol om te delen.

N: We kunnen er ruimte voor maken in het actualiteitencollege.

Reflectie

In deze intervisie werd mijn eigen casus behandeld. De casus ging over het dilemma van de dubbelrol die ik ervaar als student en docent. Specifiek gaat het in deze casus erom dat ik niet altijd weet welke rol ik moet innemen in de klas. In sommige gevallen zijn de situaties en/of ervaringen die medestudenten hebben voor mijn gevoel niet relevant meer. In deze gevallen gaat het (naar mijn weten) over een stukje ervaring die je moet opbouwen als docent.

Het is voor mij al een opgave om een casus in te brengen. Ik neem van nature al snel de rol van de observator in. Het is dus niet dat ik geen casus wil inbrengen maar ik vergeet soms gewoon wat ik persoonlijk vind van de situatie. Dat iets gebeurt, vind ik, in de meeste gevallen, een samenkost van omstandigheden die constructief gewoon op te lossen zijn. Het zorgt er uiteraard dan ook voor dat ik veel situaties en onderwerpen benader vanuit een meta niveau. Door überhaupt een casus in te brengen zorg ik ervoor dat ik het onderwerp word en mijzelf dus bijna dwing om na te denken over mijzelf.

Ik ben gaan luisteren naar wat mijn groepsleden mij vroegen en heb geprobeerd om daar vanuit mijn gevoel op te reageren. Het voelde goed om eens mijn gevoel in het middelpunt te zetten. Ik ben vaak te streng naar mijzelf waardoor ik mijzelf nooit zo snel op één zou zetten.

Het resultaat voor mij persoonlijk was direct al aantoonbaar bij het delen van een casus. Ik ben in de afgelopen 4 jaar dat ik nu lesgeef zoveel bezig geweest met het helpen van studenten dat ik mijzelf zo nu en dan een beetje vergeet. Het is een waardevolle ondervinding van mij geworden die dieper gaat dan de casus zelf.

De gedachte dat ik niet alles zelf hoef op te lossen en ik hulp kan vragen bij derden wordt een soort rode draad door mijn reflecties heen. Ik ben er dit jaar er wederom weer achter gekomen dat ik het fenomeen 'hulp vragen' niet als een onzekerheid moet gaan zien maar als een verrijking. En los van dat is het leuk om te zien dat het gene wat ik zelf zo hoog in het vaandel heb staan in mijn eigen praktijk het gene is waar ik zelf de meeste moeite mee heb.

Competenties

Interpersoonlijk competent, Kritisch reflectief en onderzoekend competent,

Intervisie 7

Intervisie nr: 7_18 mei_2021

Aanwezig:

Anne, Leontine, Judith, Robert, Naomi (voorzitter) en Marcel (notulist)

Intervisie notulen:

Inbrengen casussen:

- Casus voorstel 1

Voortgang gesprek R: is gevraagd 'taakhouder kwaliteit' te worden op de opleiding waar hij werkt. R: Wil dit aanbod eigenlijk niet aannemen, R: vindt deze functie te veel 'onderwijs' gericht. R: ik vind dit lastig te weigeren, maar wellicht ook niet.

- Casus voorstel 2

Beslissingen onderwijsmanagement, hoe ga je hier mee om als docenten team, en persoonlijk als docent. Er is veel verzuim onder studenten. De structuur waar dit onderwijs op is gebouwd laat dit toe, studenten maken hier gebruik (misbruik?) van. De docenten moeten het aanpakken van het verzuim zelf regelen.

Gekozen casus: 2

Toe lichte op de casus:

J: Werkt op een vrij nieuwe school. Particulier MBO, sociaal gericht, bestaat 10 jaar. De school breidt snel uit. Drie mannen, de oprichters en tegelijk bestuur. Docenten voeren lessen uit, deze zijn voorgekauwd. Keuzevakken zijn niet belangrijk, ik kan in principe doen wat ik wil. Studenten zijn een gemixte groep (bijna) volwassen. Leerlingen kunnen komen en gaan tijdens de lessen. Absentie/verzuim leerlingen: Het valt onder de verantwoordelijkheid van de docent. De studenten komen blijkbaar makkelijk weg met minder aanwezigheid en ook minder geleverde werk. J: kan hier weinig tegen doen, dat frustriert. Het gezag van een docent lijkt hiermee niet gerespecteerd te worden. Het vormgegeven onderwijs laat dit toe. Studenten betalen dit onderwijs geheel zelf (particulier onderwijs). Het management vindt de inkomsten blijkbaar belangrijker dan het onderwijs. Er is een 50dagen check. Studie richting 'Sociaal werk' moet 70 procent slagingskans realiseren

J: Voegt een concreet vraagstuk toe: Hoe ga je als docent om met dit gegeven?

Vragenronde:

Y: Kan je als docent i.p.v. consequenties geven, de leerlingen belonen die er wel zijn?

Omgang met de leerlingen?

J: Wil hier niet te veel de aandacht op richten

R: Waarom ben je er mee gestopt met hieraan aandacht geven? J: Ik heb bepaalde energie en tijd die ik goed wil verdelen

R: Waar licht voor jou de grens? In principe haalt iedereen zijn of haar diploma ondanks absentie

J: Veel studenten zijn mantelzorger of hebben moeilijkheden in het leven, de school geeft hier ruimte voor.

L: Heeft de school voor deze verzuimen/absenties een algemene werkwijze? J: Omdat de docenten geen gezag hebben, loopt alles door elkaar

Y: Universiteit maakt de aanwezigheidsplicht niet belangrijk, als je je werk maar doet
Is er een verschil tussen Universiteit of het MBO met absentie?

Heb je de wens om contact te maken met je student wat betreft absente?

J: voor mijn master moest ik aanwezig zijn. Omgang met studenten moet in het curriculum worden geplaatst.

A: Kun je hiermee: (Omgang met studenten moet in het curriculum worden geplaatst)
Overleggen management?

J: Lastig, moeilijk

Y: Kan het: (omgang met studenten, absentie/verzuim) niet een onderdeel worden van het onderwijs?

R: Hoe reageert het management op de absenties, verzuimen van de studenten?:

J: De verzuimen zijn de verantwoordelijkheid van de docent

A: Heb je dit ook besproken met de studenten? Absentie/Verzuim

J: Sommige vinden dit echt vervelend, hoe het verzuim gaat. Ook dat zij meer werk doen maar daarvoor niet meer 'beloond' worden

R: De strijd tussen het management en de docenten zijn herkenbaar op de opleiding waar R: werk

N: J, trekt de situatie meer persoonlijk aan?

Y: In het begin was je betrokken? Stelt voor een betrokkenheidsformulier op te stellen voor de studenten

J: Wil graag de kern van het probleem zoeken:

N: Graag meer specifieke vragen!

L: Er lijkt geen consensus wat betreft het docententeam: Betekend dit dat de verantwoordelijkheid van de docenten individueel gehouden wordt?

Y: Wat wens jij van het management?

J: Ik Wens een gezamenlijk protocol, hier moet je je aan houden, dit zijn de consequenties etc.

Y: Denk je dat het management hier positief op reageren?

L: Waarom is er geen standaard verzuim protocol?

J: Geld is belangrijker en slagingspercentage, maatwerk lijkt grijsgebied

- Opmerking: (?) Als je echt maatwerk wil leveren, tijd is er niet

N: Wat frustreert jou het meest in deze situatie?

J: Dat er studenten zijn die laks omgaan met het onderwijs dat ze krijgen. Daarbij, het management lijkt niet achter de docenten te staan

Analyse:

R: Het is een onderwijs/management dilemma waaraan de school zelf werkt: Het voelt alsof het niet goed gaat: Het systeem wat gehanteerd wordt lijkt muren op te werpen waar je tegen aan blijft lopen

A: De studenten krijgen te veel verantwoordelijkheid

R/A:

Als docent raak je de controle kwijt, je kan er niet veel tegen doen?

N/R: Er lijkt onrecht te worden aangedaan, deal er maar mee lijkt het antwoord volgens het management

Y: Vraagt zich af of het docententeam al gezamenlijk deze casus heeft aangekaart bij het managementteam? Lijkt nu allemaal individueel, aankarten of niet?

N: Dit lijkt het lesgeven in de weg te staan

A: J lijkt niet de docent die strikt wil aangeven over de absentie/verzuim, aan de andere kant lijkt ze gefrustreerd over het verzuimbeleid.

A/R:

Oprichters school lijkt iets te willen vanuit het goede, J: lijkt tegen muren te lopen, het management

R: Er zit een groot sociaal aspect aan deze school, de school van

J: heeft een sociale rol, waar ligt de rol in het sociale van de school? Als je een school opricht voor leerlingen die buiten de niche vallen, (reguliere onderwijs) kom je al in een vaag water terecht: Heb je bij voorbaat al een probleem?

L: Het verdien model lijkt hier het belangrijkste

R: Dat is een denken van Judith.

N: Het management geeft de verantwoordelijkheid over de absentie aan de docenten maar niet de vrijheid voor het bepalen van de consequenties van afwezigheid. Maar past dit gegeven wel bij dit type school/onderwijs?

L: J wil de vrijheid om haar lessen vorm te geven, maar willen andere docenten dit ook?

Terugkoppeling:

J: Het is wel lekker om te horen, dat dit een dingetje is. Ik heb tegen mijn leidinggevende gezegd dat ik overweeg om te stoppen.

Suggesties:

Wil J: suggesties? Ja graag

A: Misschien kan je met je docententeam in verzuim gaan?

J: De docent is altijd in het nadeel

Y: Overleg eerst met studenten, wat vinden jullie hier van? Overleg dan met docenten? Dan naar het management? Begin bij de studenten!

L: laat studenten die er last van hebben klagen bij het management, dan horen ze het direct van diegene die betalen voor dit onderwijs

Y: Ga protesteren met de leerlingen?!

L: Vraag transparantie van het management

N: Als ik in jouw positie stond, zou ik mij afvragen of ik er zou blijven werken

J: Ik wil er graag op reageren. Ik overweeg wel om te stoppen, winst maken op studenten vind ik niet goed. Met de chaos en de onbelangrijkheid van mijn vak kan ik best veel doen maar...

L: Choose your battles wisely, geld issues in het onderwijs, dat speelt overal.

Kiezen de studenten zelf om '6000 euro' betalen? En dan besluiten ze ook om weg te blijven?

J: Zo wil ik het niet zien

R: J lijkt al een keuze gemaakt te hebben, je weet wellicht nu al beter wat je wil

Reflectie

Het is een complexe casus omdat het dilemma zich bevindt in het gebied van het management. In de casus wordt ongenoegen geuit over de ideologie van de school. Een ideologie van een instantie (in dit geval de particuliere school) heeft invloed op de gehele werk en leeromgeving van de school. In dit specifieke geval is er een meningsverschil met de strategie wat (in de ogen van degene die de casus inbrengt) een negatief effect heeft.

Toen Judith de casus inbracht was ik benieuwd wat de situatie op dit moment was in de school. Het leek erop dat bij de inbreng van de casus er al een hele sterke mening gevormd was en ik wilde weten of dit inderdaad ook zo was of dat ik dit mij heb verbeeld. Ik kon mij goed vinden in de situatie waarin Judith zich bevond maar ik wilde mij niet laten sturen door mijn aannames. Ik wilde weten of er al conclusies getrokken waren voor zichzelf of dat zij nog volledig open stond voor nieuwe mogelijkheden op de school.

Als je als docent (mens) je bevindt in een omgeving waarin je de visie niet gedeeld wordt is het heel lastig om daarin je weg te vinden. Als beginnend docent kun je natuurlijk niet toetsen op je ervaring aangezien die er gewoon niet is. Ik kreeg het idee dat deze casus al deels was ingevuld door Judith zelf, ik vond het dus ook niet de juiste keuze om inhoudelijk op de casus in te gaan maar op zoek te gaan naar de antwoorden die ze misschien zelf al had ingevuld op deze casus.

Het resulteerde uiteindelijk in een voorgevoel dat bevestigd toen Judith antwoorde met 'Ik heb tegen mijn leidinggevende gezegd dat ik overweeg om te stoppen'. Ik denk dat hier de kern van het dilemma pas begint.

Al vrij snel kwamen we erachter dat er meer informatie achter de casus schuilging dan alleen de casus zelf. De groep stelde scherpe vragen die ervoor zorgde dat we snel tot een kern kwamen. Ik denk, dat deze casus vraagt voor een vervolg en dat hier het laatste woord nog niet over is uitgesproken. En dat hoeft ook niet, we hebben met de groep iets in werking gezet waarin Judith zelf alleen de volgende stappen en/of vragen kan stellen aan zichzelf of aan derden.

Competenties:

Pedagogisch didactisch competent, Interpersoonlijk competent, Omgevingsgericht competent, Kritisch reflectief en onderzoekend competent

Artistiek (casus 2)

De artistieke positie die je als docent inneemt is klaarblijkelijk enorm bepalend voor de sfeer in de klas. Dit gevoel werd bij mij extra bevestigd bij de introductie van de tweede casus door de Waterschool. Vanwege de vele weerstand die zich ontwikkelde in de klas bij de uitleg van het gastcollege. Het heeft mij enorm aan het denken gezet (en misschien ook wel bevestigd) dat je als docent vormgeving je al snel op glad ijs bevindt als je een richting geeft aan de artistieke uitingen of anders gezegd, de beeldtaal die je gebruikt. Een artistieke uiting is een vertaling van iemands expressie en/of emotie. De voorbeelden deden impliceren in de klas dat dit ook de stijl was die de Waterschool van ons verwachtte. Dit heeft mij bewust gemaakt dat je artistieke uiting enorm bepalend kan werken in de communicatie naar studenten. En wat in dit geval enorm veel onzekerheid opwekte in de klas omdat niet iedereen het vertrouwen had om aan deze opdracht te voldoen.

Pedagogisch-didactisch (casus 4, 7)

In bijna alle casussen komt het onderwerp pedagogiek en didactiek langs. Als docent ben je verantwoordelijk over de leeromgeving die er ontstaat in jouw klas. Als beginnende docent zijn natuurlijk heel veel situaties die in de klas gebeuren nieuw. Het is altijd zoeken naar de juiste balans tussen het delen van informatie die jij als docent belangrijk vindt om te delen en het welzijn van de student die dit moet ontvangen. In de vierde casus kwam daar nog een verdieping op, de taalbarrière. Je gevoelens en emoties delen met een onbekende docent is al een complexe opgave voor een student maar hoe ga je er mee om als docent? Deze casus heeft mij doen beseffen dat er zo enorm veel aspecten zijn die meespelen in de leeromgeving van studenten. En dat je als docent het niet altijd weet is helemaal niet erg, maar er zullen altijd mogelijkheden zijn om dichterbij de eventuele oplossing te komen. Ik heb geleerd van deze casus dat er ook veel elementen mee spelen die je niet allemaal kunt berekenen, maar mocht er iets zijn wat wellicht invloed heeft op de veilige leeromgeving, vraag dan hulp aan derden. Er zijn (bijna altijd) mensen om je heen die meer ervaring hebben en je op weg kunnen helpen. Je hoeft als docent niet altijd het wiel opnieuw uit te vinden.

Interpersoonlijk (casus 4, 5, 6, 7)

Uit mijn eigen praktijk is dit een vraag die mij enorm veel bezighoudt. In de 3,5 jaar dat ik de studenten begeleid gaat bijna het gehele eerste jaar over de student zelf. Wat zijn zijn/haar fascinaties? Wat vinden ze leuk? Waarom vinden ze dit leuk? Wat zou je willen onderzoeken? En hoever wil je met het onderzoek gaan? Zijn vragen waar enorm veel aandacht wordt besteed bij de ontwikkeling van mijn lessen. Ik ben van mening dat je pas een goeie vormgever wordt op het moment dat jij als mens ook weet waar je voor staat en wat jij belangrijk vindt. Door deze vragen kan ik meer context bouwen om mijn opdrachten heen en begrijp ik beter wie ik voor mij heb in de klas. Vormgeving gaat over het vertalen van emoties of het nou gaat vanuit een autonoom project of in opdracht van, er moet iets vertaald worden. Deze vragen zijn voor mij dus van essentieel belang om studenten ook te leren dat ze die vrijheid alleen zelf kunnen ontwikkelen.

Omgevingsgericht (casus 7, 4)

In een globaliserende wereld zijn andere culturen moeilijk te negeren. Doordat culturen zich met elkaar mengen is de kans dat op onwetendheid erg groot. Niet elke cultuur is hetzelfde en niet alle gewoontes begrijpen we van elkaar. In de casus vier kwam dit heel helder naar voren. Er was een kloof ontstaan bij de overdracht van de opdracht, vragen als; Begrijpen ze de opdracht wel? Vinden ze het wel leuk? Doe ik het als docent wel goed? Zijn een gevolg van een culturele kloof, het heeft mij doen beseffen dat je in onderwijs als docent te maken krijgt met de reacties op de globalisering. Het kan maar zo zijn dat jij als docent te maken krijgt met studenten die afkomstig zijn uit een andere cultuur. Hoe ga je hier mee om? Maar hoe kun je erachter komen waar het scheef gaat, aangezien de normen en waarden anders blijken te zijn. Ik geloof erin dat, zolang de mens bestaat, culturen zich blijven mengen. En wij, als docent dus ook genooddaakt zijn na te denken over hoe wij hier mee omgaan. Vanuit mijn eigen praktijk ben ik hier nog niet vaak tegenaan gelopen maar het is zeker een onderwerp wat ik niet moet negeren en/of vergeten.

Kritisch reflectief en onderzoekend

De intervisies hebben ervoor gezorgd dat mijn horizon breder is geworden dan mijn eigen opleiding. Er zijn zo enorm veel aspecten in het onderwijs waarvan ik nog geen idee heb/had. De vele verschillende casussen hebben ervoor gezorgd dat ik een inkijkje heb kunnen krijgen hoe medestudenten omgaan met de dilemma's in hun lessen. Ik geef nu vier jaar les en heb in die jaren een eigen methodiek bedacht en ontwikkelt die voor mij werkt. Ik ben gaan beseffen dat ik daar zo nu en dan ook wel een beetje een tunnelvisie heb ontwikkeld. Door de nieuwe perspectieven vanuit mijn klasgenoten ben ik die gaan projecteren op mijn eigen praktijk en mij af gaan vragen 'Hoe ga ik hier zelf mee om?' Alleen al deze vraag doet mij even bewust maken dat ik geen monopoly op de waarheid heb. Ik heb slechts een uitgesproken mening over het lesgeven wat ik doe (mede omdat hier ook successen in zijn geboekt) maar ik moet deze absoluut niet gaan zien als enige waarheid.

Conclusie / Leervraag

Her eerste gedeelte van het schooljaar was het voor mij een ware zoektocht naar hoe ik mij verhoud tot de opleiding. Wat verwachten ze van mij? Wat verwacht ik van mijzelf? Wat verwacht ik van anderen? Wat is de sfeer van de opleiding? Hoe moet ik het huiswerk maken? Vanuit welk perspectief benader ik dingen? Hoe verhoud ik mij als docent naar student en andersom?

Dit soort vragen zorgde ervoor dat ik zo nu en dan ook geen conclusies voor mijzelf trok met betrekking op de opleidingsvragen. Ik wist dat ik van observeren hield en een iets wat afwachtende rol inneem met betrekking op het begin van elke les, opdracht, casus of andere onderwerpen die het afgelopen jaar langs zijn gekomen. Omdat ik in het eerste halfjaar deze observerende rol zo serieus heb genomen kon ik in de meeste gevallen ook geen antwoord geven vanuit een eigen visie, ik zat simpelweg nog in het onderzoek. Maar de trein gaat door, en ik zit daarin. Sterker nog, ik ben geheel vrijwillig in deze trein gestapt! Voor mij persoonlijk heeft deze observatie ook deels geleid voor het gevoel dat ik soms het idee had 'achter de feiten aan te lopen'. En dat was ook zo, op het moment dat ik nog iets aan het onderzoeken was en mij aan het afvragen wat het nou allemaal inhoud, werd mij de opdracht al gegeven.

Ik heb geleerd uit dit jaar dat met mijn manier van observeren absoluut niets mis is. Maar, ik moet er rekening mee houden dat de trein waar ik in zit gewoon door gaat. En wellicht ik niet zo diep op de stof in hoeft te gaan. Hulp vragen is een belangrijke ondervinding geweest dit jaar, ik heb de eigenschap alles zelf te willen doen en dit zorgt dan in sommige gevallen dat mijn proces niet parallel loopt aan dat van mijn klasgenoten en/of de opleiding.

Het kwartje viel niet aan het begin van de 3.2 dit kwartje viel echter pas richting het einde. Ik was enorm dienend aan de lesstof waardoor ik in veel gevallen mijn eigen interpretaties en ondervindingen niet meenam. Mijn vogelvluchtperspectief op alle opdrachten van de opleiding zijn nu aan het evolueren naar een persoonlijk perspectief. Wat vind ik hier nou van? Is een onderzoeksvraag die ik meeneem in het aankomende jaar. En krijg ook zin om eindelijke al mijn observaties te delen met mijn klasgenoten en docenten van de opleiding.

Bronnen

Aronica, L., & Robinson, K. (2015). *Creatieve scholen* (1ste ed.). Spectrum.

Berger, J. (2008). *Ways of Seeing*. Penguin Adult.

Geerts, W., & Kralingen, R. (2020). *Handboek voor leraren* (3de ed.). Coutinho

REFLECTIE VERSLAG (3/3)

Naam	Robert Hofstede
Studentnummer	0796543
Opleiding	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving Parttime
Datum	14 DEC 2021
Titel	Intervisieverslag

Inhoudsopgave

Inleiding	42
Schema aanwezig	43
Intervisie 1 + reflectie 09/03/2021	44 – 49
Intervisie 2 + reflectie 06/04/2021	50 - 52
Intervisie 3 + reflectie 06/04/2021	53 - 54
De vijf competenties	55
Conclusie / Leervraag	56
Bronvermelding	57

Met reflecties train je jezelf om beter te begrijpen wie je bent en hoe je met situaties omgaat. Reflecteren doe ik al mijn hele leven, misschien soms wel iets te veel zelfs. Maar nog nooit heb ik het zo vaak op papier gezet als de afgelopen twee jaar. In dit verslag zitten ook mijn oude verslagen dit heb ik bewust gedaan omdat je er goed uit kunt lezen waar voorgaande zoektochten en ondervindingen over gingen. Bij het teruglezen van mijn vorige reflecties lees ik ook hoe gesloten ik nog steeds was in mijn reflecties. Ik vond het moeilijk om te begrijpen dat iets (waarvan ik al een aantal jaar het gevoel had dat ik dit goed deed) te bekritisieren en/of te analyseren.

In mijn hoofd was dit geen enkel probleem, veilig in de trein, wandelend over straat of turend door het raam. Eigenlijk overal waar ik de ruimte voelde reflecteer ik wel op mijzelf. Ik heb in het afgelopen jaar geleerd hoe je deze kleine gesprekjes met jezelf soms ook kunt delen om je medemens ook de ruimte te gunnen jou te begrijpen.

Iemand zei mij ooit; 'een compliment goed ontvangen doe je ook voor de ander. Laat merken dat je het waardeert dat iemand de ruimte heeft genomen om je iets positiefs te vertellen. Degene die het compliment namelijk geeft stelt zich kwetsbaar op tegenover jou. En dat moet beloond worden.'

En zo kijk ik ook naar de reflecties, het is niet alleen maar voor mijzelf bedoeld. Ook de ander kan leren hoe ik omga met bepaalde situaties. Samen opzoek gaan naar de mooiste gedachtes die je uiteindelijk in je persoonlijke reflectie weer mee kunt nemen waar, als het goed is, een mooie conclusie uit voort komt.

Intervisie 1

Datum	Aanwezigen	Rol *
09/03/2021	Isis	
	Isa	Google docs. / Notulist
	Maud	
	Judith	
	Naomi	
	Anne	
	Robert	

*Voorzitter was in deze sessie ivm indirecte verbinding niet aangewezen

Intervisie 2

Datum	Aanwezigen	Rol
12/11/2021	Isis	
	Isa	
	Maud	
	Judith	
	Naomi	
	Anne	Notulist
	Robert	

Intervisie 3

Datum	Aanwezigen	Rol * **
26/10/2021	Isis	
	Isa	
	Maud	
	Judith	
	Naomi	
	Anne	
	Robert	

* Notulen werd bijgehouden dmv audio opnamen

** Voorzitter was niet aangewezen ivm diner

Intervisie 1

[Fellow student #1 entering the digital space]

#1: Hallo? Is daar iemand?

[Stilte]

#1: Ik heb een casus..

[Schraapt de keel]

#1: Sinds dit schooljaar geef ik les op een basisschool. Onlangs gaf ik een les aan groep 8. De les vond plaats in de schooltuin. Een aantal leerlingen wilden al aan het begin niet mee naar de tuin uit angst voor insecten. Ze hebben al sinds ze kleuters zijn tuinles. Eenmaal in de tuin wilden ze niet zitten. Vervolgens draaide een leerling zich continu om en zei hardop "ik wil hier niet zijn." Daarna probeerde ze uit de les weg te gaan door te vragen of ze naar de wc mocht. Toen bleek dat dat alleen met een docent mocht, ging ze boos met haar armen over elkaar staan. Ik besloot weinig aandacht aan haar te besteden: ik wilde me richten op de leerlingen die wel meededen. Tegelijkertijd wilde ik de situatie ook niet negeren, en ging ik naar de leerling toe om een gesprek aan te gaan. Maar ze draaide zich steeds van me weg. Ik zei tegen haar dat ik wilde dat we na de les nog even met de juf van groep 8 spraken. Ze riep heel hard: "NEE!" Toen de les voorbij was, was ze aan het huilen. Waarom precies weet ik niet, want ze wilde niet praten. Ik vroeg haar juf om er even bij te komen, maar ze rende huilend weg. Ik merkte dat ik ook heel lichamelijk om de situatie reageerde. Ik was echt boos en voelde een knoop in mijn maag. Vragen die hier voor mijzelf uit voortkomen zijn: hoe wil ik met zo'n situatie omgaan? Hoe voorkom ik dat zowel ik als de leerlingen (alle leerlingen) niet meer gefrustreerd en gespannen weggaan uit een les dan ze erin komen?

[Stilte]

[Student 2] Komt even kijken

#2: We zijn live. Whoehoe.

[Leest nog een keer goed de casus]

#2: Dit lijkt me inderdaad een lastige situatie. Ergens vraag ik me af of er voor jou les al een gelijken situatie heeft voorgedaan. Of dat er gedurende de dag iets is gebeurd (privé of op school) wat haar gedrag heeft getriggerd. Zelf had ik denk ik hetzelfde gedaan. Allereerst de groep aan het werk zetten om vervolgens terug te komen bij deze student. Vragen die in mij opkomen: Kon haar vaste docent uiteindelijk een verklaring geven voor haar gedrag? Is het patroon of was het een eenmalige situatie? In hoeverre denk je dat de studenten al gespannen en gefrustreerd zijn voor ze jouw les beginnen? Kun je omschrijven waar je precies (of denkt) boos op was? Welke grenzen stel je qua gedrag van leerlingen tijdens je les? En wanneer besluit je er bijvoorbeeld een extra docent bij te halen?

[Gaat hier nog even verder over denken]

[Student 3 opent ook eindelijk het interview docs, leest de casus, de reactie en vragen van student 2 en besluit dan eerst een kop thee te gaan zetten]

#3 Ik ben ook erg benieuwd naar deze vraag van student #2 "Kun je omschrijven waar je precies (of denkt) boos op was?" En daarop aanvullend ook de vraag: heb je deze boosheid en knoop in je maag eerder (in onderwijssituaties) gevoeld? Zo ja, wat gebeurde er toen?

En als toevoeging op de vragen die jij jezelf stelt heb ik de volgende vragen: Heb je het idee dat jij onderdeel was van en invloed had op de frustratie van de leerling? Welke vraag had jij de leerling graag willen stellen en waarom? Weet je altijd hoe de leerlingen jouw les ingaan? (als in: krijg je bijvoorbeeld een update van de docent die ze er voor hebben gehad? Is er in de les ruimte voor leerlingen (en voor jou?) om hun frustraties of emoties te

delen?

[Student 3 laat het hier even bij, maar is erg benieuwd naar het verdere verloop van deze interview docs]

[Student 4 komt ook om de hoek kijken]

#4 Natuurlijk ken ik de situatie niet helemaal, maar zoals de casusinbrenger het omschrijft klinkt het alsof geen docent hier in dit geval veel aan had kunnen veranderen. Het kind zit duidelijk ergens mee, een vorm van een roep om aandacht. Misschien komt het op mij zo over omdat ze de gewenste reactie van het handelen van de docent steeds verdraait.. Waar je precies boos op was ben ik ook benieuwd naar, je bedoelt misschien een gevoel van onmacht?

Ik vind het fijn aan deze vorm van interview dat je even ruimte hebt om je in te leven in de situatie en je de situatie mee kan nemen als je (zoals student 3) even koffie zet, ofzo. Tegelijkertijd merk ik dat ik wel vragen heb waar ik een antwoord op wil om vervolgens weer verder mee te denken. Ook ben ik geneigd om nu in oplossingen te denken, of om iets concreets aan te bieden. Maar dat is nu precies niet de bedoeling. Ik kan me ook voorstellen dat dit een mooie manier is om een interview intiem maar ook anoniem te houden, mocht daar eens behoefte aan zijn.

[Student 5 komt ook om de hoek kijken nadat die vergeten was dit dit nog gedaan moest worden]

#5 Nu vier mensen hebben gereageerd weet ik niet zo goed waar ik moet beginnen om op het gehele gesprek te kunnen reageren. De vraag van #2: Is het patroon of was het een eenmalige situatie? Vind ik erg relevant. Laten we eerlijk zijn; we hebben allemaal onze dag wel eens niet. Ik denk dat het pas iets is om je over te buigen als dit elke les gebeurt met deze leerling. Ik ben ook benieuwd of jouw vraag, #1, zit in het omgaan met het gedrag van de leerling, of omgaan met eigen frustraties als docent. Dat herken ik namelijk heel erg. Maar het gaat niet over mij nu natuurlijk!

Deze vorm voelt heel anders, ik heb niet het gevoel dat we in gesprek kunnen gaan, alhoewel ik het wel een fijn idee vind dat als ik hier niet mee bezig ben, anderen dat wel kunnen; als je er bent, ben je er ook echt met aandacht.

[Student 6 verschijnt uit het niets]

#6 Wat gebeurde er met je toen zij zei dat ze niet daar wilde zijn?

Hoe kwam je erachter dat ze alleen met een docent naar de wc mocht?

(Hoe) reageerde anderen op de leerling?

Hoe vaak had je deze klas al gezien? Hoe verliepen de vorige lessen met deze leerling?

Wat zei de docent toen je haar sprak?

Reflectie

#1 vertel eens iets over je ervaring

Het voelde een beetje eenzaam. Ik voelde me niet gehoord, omdat ik geen reactie kreeg. Dat lag niet aan dat het lang duurde, dat lag aan dat het niet live was.

Toen ik het aan het typen was vond ik het fijn, omdat ik even over mn woorden kon nadenken. Maar ik had graag een antwoord gehad. Ik heb 1 keer het document geopend, toen was er 1 reactie, en daarna heb ik het niet meer gezien.

#2, jij was de eerste die reageerde, hoe heb jij dat ervaren?

Ik vond het wel heel fijn, ik kon wat langer nadenken over de vragen die ik wilde stellen, mn vraag kon formuleren en opnieuw een vraag kon bedenken of aanpassen. We hadden geen regels afgesproken, dat was misschien fijn geweest omdat ik graag een antwoord had gehad van #1 op mijn vragen, zodat je verder in gesprek kon gaan.

#1 eigenlijk had het een soort msn moeten zijn, gewoon de app gebruiken.

#6 dat kan, maar dan moet je dus alsnog een moment afspreken.

#2 als je terugdenkt aan de chat van ons van vorig jaar, dan werkte dat wel

heel goed.

#5 Wat ik fijn vind aan intervisie is dat je een afspraak hebt dat het om de situatie van een persoon gaat. Maar in een chat vind ik dat lastiger, omdat daar te weinig kaders zijn.

#3 gaat het dan niet om het ontbreken van echte aandacht? Je weet nu niet of een persoon alles aandachtig leest, of dat iemand het even snel tussendoor doet. Je weet niet of het met aandacht gebeurt.

#4 ik moet wel zeggen dat ik vanmiddag naar de casus heb gekeken. Dat was tussendoor, maar ik heb het wel met aandacht gedaan. Maar misschien was het wel een beetje te laat. Het is misschien wel een fijne vorm als je anoniem wil blijven.

#3 maar het gaat over werkgerelateerde dingen. Die moet je kunnen bespreken in een veilige omgeving. Als je het anoniem wil zeggen, is het dan wel iets dat je binnen een werkomgeving wil delen? En ik wil gewoon graag kletsen. Ik houd van kletsen.

#4 maar het was een leuk experiment. Ik zei vandaag nog: falen is ook leren!

#3 #7, waarom is het jou eigenlijk niet gelukt?

#7 ik heb er gewoon de tijd niet voor gehad. Toen het werd geopperd dacht ik al: oeh, gaat dat wel lukken? Omdat ik weet dat ik ergens voor moet gaan zitten om het te doen.

#3 ik heb het ook vanmiddag pas gedaan. Dat laat ook wel zien dat ik de urgentie niet gevoeld heb.

#7 Dat we hier nu over praten is voor mij eigenlijk de echte intervisie.

#2 Ik denk dat we verkeerd zijn gestart. Het is ontstaan vanuit een oogpunt van efficiëntie, om niet op een tijd af te hoeven afspreken. Maar misschien had niet iedereen het gevoel van: yes, dit gaan we doen.

#3 Nou, dat heb ik niet zo ervaren. Want volgens mij hebben we de beslissing ook genomen om een experiment aan te gaan.

#4 Wat ik fijn vind is dat je de tijd kan nemen om dingen te beschrijven, en dat je daar nog op terug kunt komen. En dat je het kan doen op een moment dat je zelf kiest. Maar wat ik heel erg miste is dat je direct op elkaar kunt reageren. Terwijl het denk ik een casus was waar juist direct op gereageerd dient te worden.

#7 het is ook een soort blog, een forum. Ik waardeer jullie gewoon heel erg als mensen.

#6 hoe kunnen we dan nu verder? Gaan we deze casus afmaken? Of gaan we een nieuwe intervisie doen?

#5 het lijkt mij fijn om nu wel nog deze intervisie mooi af te kunnen ronden. We hebben geen haast.

#3 misschien kunnen we de inbrenger naar de vragen laten kijken, en dan de vragen beantwoorden die deze relevant vind.

#2 ja, want het zou echt zonde zijn om die vragen en de casus niet te gebruiken.

Student #1 pakt het document erbij, en leest de verschillende vragen van #2 en #3 voor om vervolgens een aantal te beantwoorden.

#1: wat heel belangrijk is om te weten, is dat ik daarna een gesprek heb gehad met de docent. Niet perse voor mezelf, maar meer omdat ik wilde weten hoe ik ervoor kan zorgen dat een student niet gefrustreerder weg gaat dan binnen komt. Ik kreeg te horen dat dit vaker bij deze specifieke student voor komt, en dat er ook een ingewikkelde dynamiek is. Dat vind ik ook moeilijk vind aan 1 keer in de week lesgeven, dan mis je precies dit soort dingen. Wat ik nu al anders doe, is vijf minuten voordat ik ze ophaal, sta ik bij het lokaal van de vorige les zodat ik vast een beetje de sfeer kan proeven.

Ik weet nog niet zo goed waar mijn grenzen staan. Ik wil nooit een student terug sturen. Ik moest denken aan de les van Wolf, die ook een plek had in het lokaal waar een student even boos of gefrustreerd mocht zijn. Ik had achteraf gezien, graag willen vragen: wat wil jij nu doen? Ik wilde op dat moment heel

erg pushen dat ze zou blijven, nu zie ik dat anders.

Student #1 leest nog vragen voor van #4, #5 en #6

Ik was gefrustreerd omdat ik een knoop in mijn maag had en daar vanuit reageerde. Die knoop was er dus al, en ik wil echt voorkomen dat die überhaupt ontstaat. Ik denk dat ik als docent dat voor moet kunnen zijn, zodat dat niet gebeurt.

De vraag hoe de anderen reageerden vind ik ook interessant. Er kozen een aantal leerlingen haar kant, en daardoor ontstond er een klont in de groep. Dat was geen fijne dynamiek, want ik had graag alleen met haar een gesprek gevoerd. De docent had trouwens meteen de ouders gebeld, zodat die wisten waar het vandaan kwam indien ze gefrustreerd thuis zou komen.

#7 en #2: waar kwam het gedrag nou vandaan, denk je?

#1: Ik denk, maar dat vul ik misschien in, dat het een autoriteits ding was.

Omdat ze iets moest van mij, en daar gefrustreerd van raakt. Ik denk dat hier ook een laag raciale ongelijkheid bij komt kijken, maar dat kan ik niet met zekerheid zeggen. Ik kwam haar de dag erna tegen op straat, want ik woon in de buurt, en toen vroeg ik : ik hoorde dat je goed kan dansen, vind je het leuk als je in mijn les mag dansen? En daar reageerde ze goed op.

#4: en wat vond ze daar dan van?

#1: ze ging helemaal los! Heel leuk. Ik denk dus dat het vooral kwam door hoe ik me opstelde tegenover haar. Ik denk dat dit voor mij even had moeten gebeuren, om dit soort situaties te herkennen.

#4: ja dit hoort er toch een beetje bij, het leerproces om docent te worden is soms een beetje pijnlijk.

#1: ik ben wel een beetje huiverig voor als het me gaat tegenstaan om deze groep te zien. Dat heb ik nu nog niet, maar ik denk wel: als dit maar goed gaat. Ik sta er nu meer voor open als ze iets niet willen, of niet leuk vinden, ik geef daar nu meer ruimte aan en dat is wel fijn. Ik heb geen angst voor als dit nog een keer gebeurt. Ik hoop dat ze voelen dat ik ze serieus neem. Ik vind het niet erg als ze mij niet leuk vinden, of als ze niets uit de les halen,

#5 ik denk wel dat het soms een privilege is dat wij op deze manier na mogen denken over onderwijs. Een frans docent moet gewoon studenten erbij houden want die moeten gewoon een examen halen.

#7 ja maar er staat ook tegenover, dat het vak door veel mensen niet serieus word genomen, daar moeten we een beetje voor strijden.

#2 hierdoor mis je soms ook de motivatie - het halen van een goed cijfer is motivatie - wat is dan de motivatie om actief mee te doen aan een creative les?

#6 wat was eigenlijk het doel van je les?

#1 dat ze zich allemaal even gehoord en gezien voelen, verder maakt het me eerlijk gezegd niet zoveel uit.

#7 je benoemde eerder dat je niet wilt dat ze gefrustreerder de les uitkomen dan ze erin kwamen, sta je daar dan nu nog steeds zo in, of is dat ook oke?

#1 ik vind het belangrijk dat er ruimte is voor "even iets anders". Er zitten veel leerlingen in de klas die achterlopen, dat zijn ook degenen die wat moeilijker meekomen en vaker gefrustreerd binnen komen. Het laatste wat ik wil is dat die leerlingen weer het gevoel krijgen dat ze niet mee kunnen komen, of weer achterlopen en ze weg sturen omdat ze niet goed mee doen.

Doordat dit nu heeft plaatsgevonden had ik terugkijkend op de situatie gevraagd wat zij wilde. Als ze had gezegd ik wil gaan, dan had ik dat oke moeten vinden.

#2 Er ontstaat een soort reversed intervisie, want we stellen wel vragen maar in plaats dat wij met oplossingen komen, kom je al pratend heel goed zelf tot een oplossing. Ik ben benieuwd of anderen in de groep wel andere adviezen zouden geven?

#3 en bepaalde nonchalance is ook goed, niet alles is zo rechtlijnig eenzelfde antwoord voor. Elke keer is het anders, en dat is ook oke.

7# De vraag is ook of je die druk bij jezelf moet leggen om te streven naar dat niemand gefrustreerd je les uit gaat.

1# ik wil niet dat die extra frustratie door mij komt.
#5 Maar soms is dat wel gewoon zo
#1 Het is ook niet erg als het gebeurt maar ik wil wel dat streven zetten
#5 Misschien is je stem, of je shirt wel gewoon vervelend, dit is heel lastig te meten. Soms kunnen ze gefrustreerd zijn en dat mag ook gewoon
#3 Is dit dan ook niet die knoop in je maag gevoel? Dat je het zelf niet eens met de manier waarop je handelde in dat moment?
#1 Dit is ook niet de pedagogiek die ik nastreef, waarom doe ik dit dacht ik later.
#7 Soms word je geconfronteerd met jezelf in onderwijs, en dat is dan op dat moment een frustratie. Als je afwijkt van je principes dan denk je soms gewoon wow kut.
#4 Het klinkt alsof je een heel duidelijk geformuleerd beeld hebt over hoe je les wilt geven, maar door de praktijk komt je er ook weer achter hoe dat precies in elkaar steekt.
#3 hoe gaan we deze intervisie afronden? Heb jij zelf nog een vraag, #1?
#1 denkt diep, heel diep na.
#1: Wat ik me af vraag, dat ik nog steeds niet goed kan benoemen wanneer nou precies die grens is overschreden. Het punt dat ik een gevoelletje kreeg in mn maag. Want dat wil ik volgende keer voor zijn.
#2: Ik denk dat je dat gaat leren door het gewoon vaak te doen. Dit is echt ervaring opdoen.
#1: Ik ben dus nu ook heel veel bezig met mijn lichamelijke aanwezigheid in de klas, om me hier meer bewust van te worden, omdat ik ook heel lichamenlijk reageer op dingen. Dus dat sluit goed aan.
#4 ik vond het heel fijn

De casus gaat in de essentie over het grip houden op meerdere plekken tegelijk. In de casus doet zich de situatie voort waar een student (in dit specifieke geval van de basisschool) zich afzondert van de groep en niet wil meedoen met de opdracht omdat ze 'niet bij de opdracht wil zijn' (geformuleerd vanuit haar woorden). Dit uitte zich in recalcitrant gedrag waarin de student bijvoorbeeld vroeg of ze alleen naar de wc mocht, waar ze waarschijnlijk ook het antwoord al op wist.

Bij het inbrengen van de casus wordt er ook opgemerkt dat deze situatie ook een lichamelijke uiting heeft op de casus inbrenger. In de vorm van woede wat zich ook weer vertaalde naar een knoop in de maag was het duidelijk dat er helderheid moest komen wat te doen in zo'n situatie. Ik merkte aan de casus dat het ene bekend dilemma was als beginnende docent. Ik herken de angst die er ontstaat als je het gevoel hebt je studenten in (de spreekwoordelijke zin) te verliezen. Vooral in het begin van je docenten loopbaan ben je afhankelijk van de kennis die je tot dat moment hebt. Door de zin '*Hoe voorkom ik dat zowel ik als de leerlingen (alle leerlingen) niet meer gefrustreerd en gespannen weggaan uit een les dan ze erin komen?*' met de nadruk op 'alle leerlingen' dacht ik te beseffen dat daar de kern van het probleem lag.

Relativeren op iets wat je niet kunt koppelen uit je eigen ervaringen zijn misschien wel een van de moeilijkste dingen om te doen. De angst om de controle te verliezen is per definitie niet van, laat staan dat dit gebeurt in een positie waar je de verantwoordelijkheid over een ander draagt, in dit geval, een kind. Doordat ik naar mijn idee snel doorhad dat dit dilemma ging kon ik snel bij de kern van het probleem komen. De vraag die de casusinbrenger zichzelf stelt is een enorm complex vraagstuk om te beantwoorden vanuit de weinige ervaring die er is. Kruipen, lopen, rennen en dan vliegen. Ik vond het belangrijk dat de casusinbrenger eerst ging nadenken over het gewicht wat aan de uitdaging van de vraag ten grondslag lag. Even de situatie proberen te bekijken vanuit de derde persoon en niet als docent.

De lat die wordt gelegd door de casusinbrenger ligt behoorlijk hoog. Dit kan soms resulteren in het feit dat situaties in de praktijk soms sneller gaan dan de gedachte. De desbetreffende student die op zo'n manier afweek van de verwachtingen worden in de toekomst opgelost door de ervaring die je opbouwt. Het is ontzettend moeilijk als je midden in het proces zit deze situaties daarvan te ontleiden.

Mijn doel, als ik merk, dat het op ervaring aankomt is om nooit mijn ervaringen te projecteren op de ander. Hoe ik op in mijn viereneenhalf jaar heb gereageerd op mijn lessen is anders dan hoe de casusinbrenger dat zou doen. Wel kan ik mijn ervaringen over de context delen omdat bepaalde patronen herkenbaar zijn. Proberen de situatie te bekijken vanuit de derde persoon (dus los proberen te komen van de emotie) kan er voor zorgen dat je bepaalde patronen kunt gaan herkennen. En deze patronen in de toekomst wellicht weer in te zetten. Ik denk dat ik de casusinbrenger in heeft gezien dat de knoop in der maag er wellicht nog niet volledig uit is maar wel kunnen we de knoop nu beter begrijpen.

Vorm:

Bij nieuwe vormen geldt er ten alle tijden een soort 'testrit'. In dit geval was dat de eerste intervisie die via de tekstuele digitale weg ging. Hierbij ontstond er al snel een vrijblijvendheid, 'ik reageer wel even als ik tijd heb', was de gedachte (niet alleen bij mij). De casussen die ik tot nu toe behandeld heb zijn behoorlijk persoonlijk. Dat is naar mijn idee ook de kracht van zo'n bijeenkomst (live dan wel te verstaan). Een live bijeenkomst zorgt ervoor dat je al je zintuigen kunt gebruiken. Via een digitale weg (of dat nou video, audio of tekst is) vallen veel van deze zintuigen weg die er juist voor zorgen dat je context kunt bouwen rondom de ingebrachte casus. Wat voor mij persoonlijk een van de belangrijkste elementen is aan de intervisie.

Competenties:

Artistiek competent, Pedagogisch didactisch competent, Interpersoonlijk competent, Omgevingsgericht competent, Kritisch reflectief en onderzoekend competent

Intervisie 2

Intervisie 3, vrijdag 12 november

Op de academie, met Robert, Isis, Isa, Maud, Judith, Naomi en Anne (notulist)

Iemand heeft een casus waar hij al langer over nadacht:

Een groep studenten waarvan 'de leuke studenten' zijn overgestapt naar een andere opleiding. Wat ertoe leidt dat I (inbrenger) voor de eerste keer geen plezier meer haalt uit deze groep. De sfeer is niet fijn. Dit staat haaks op de sfeer die school uitstraalt. I ervaart totaal geen plezier in het lesgeven aan de groep. Ze stimuleren elkaar in het 'niet doen'. Er zijn geen studenten meer die de kar trekken.

I noemt een klein voorbeeld waarbij een student eigenlijk geen oor had naar een opmerking van de docent en een vervelende opmerking maakte. Dat soort gesprekken voert I nu met studenten. I weet niet hoe hij deze groep aan moet pakken. De kracht om de goede vrede te bewaren lukt niet zo.

V (vrager): Wat voor les is het?

I: Een vak voor een ruimtelijke opleiding.

V: Zijn er andere docenten betrokken bij de groep?

I: Ja, zij ervaren hetzelfde. Maar voor hen is het normaal.

V: Hoe vaak zijn ze met elkaar op school?

I: Wel vaak, maar ik ben er maar een keer in de week.

V: En wat nu als je het aankkaart bij de groep?

I: Tja, misschien moet ik gewoon met ze gaan praten.. Daarom wou ik het ook eerst hier bespreken.

V: En wat zou je dan vragen?

I: Hoe ze begeleid willen worden. Aangeven dat ik het niet heel leuk vind?

I vertelt over de geschiedenis van de school waarbij ze partner werden met een HBO met niveau 5. De studenten zien het nut niet heel erg van deze stap omdat ze toch al wel willen doorstromen naar HBO, dus die studenten stappen over naar een andere tak van de school op niveau 4.

V: Wat vind je er lastig aan?

I: Dat ik het heel erg op mezelf betrek. Normaal laat ik dat wel langs me heen gaan, maar ik merk wel dat ik overal geïrriteerd door raak. Tegelijkertijd boeit het me nu niet meer zo veel omdat ik toch al nergens meer plezier in heb. En situaties versterken elkaar in dit gevoel.

V: Ik vraag me af, wat zijn jouw behoeften op dit moment en die van de leerlingen?

I: Weet ik niet zo goed eigenlijk. Dat de lessen luchtiger worden. Wat ze leren is best gericht op de gesprekken die we hebben met de studenten. Maar als ze weerstand bieden staan ze ook niet echt open voor die gesprekken. Dus dan beland je op een plek waar je niet wil zitten in de opleiding.

V: Hoe doe je dat met werk bespreken? Klassikaal of individueel?

I: Klassikaal maar ook loop ik door de ruimte voor persoonlijke gesprekken. Dan spreek ik ze allemaal. En daar komen op zich ook wel leuke gesprekjes uit hoor.

V: Sinds het moment dat die breuk kwam dat de 'leuke studenten' weg gingen, is er sinds dien over gepraat?

I: Nee eigenlijk niet, het is in de doofpot gegoooid.

V: Een aanname, kan me voorstellen dat als je in de klas zit en als de helft daarvan stopt. Dat je dan denkt, oh dit is niet goed genoeg want de helft gaat weg en ik blijf achter en er wordt niet over gepraat. Dat voelt niet goed kan ik me voorstellen.

V: Daarop aanvullend. Weet je wie de studenten zijn? Ken je ze goed?

I: Het was een fijne groep maar het is veranderd toen de groep uit elkaar is gegaan. De overgeblevene zijn nu anders geworden, haast het tegenovergestelde.

V: Heb je die student van het voorbeeld nog gesproken?

I: Nee geen behoefte aan, door die groep. Het boeit me niet meer. En dat vind ik ook het erge eraan. Het klinkt gewoon als een verloren zaak.

De vragen zijn voorbij. We kunnen nu reflecteren op wat er aan de hand is. Wat denken we dat er aan de hand is?

V: Wat ik hoor is dat er een groep was en die is uit elkaar gegaan. Die groep is nu nog geen groep. De balans is kwijt.

V: Opvallend is ook dat dit nog niet besproken is in de groep dat die verandering heeft plaatsgevonden.

V: Ja, er is iets gebeurd dat een groot effect heeft gehad. En waarom wordt daar geen gesprek over gevoerd? Het voelt als een stoomcabine waar allemaal druk op zit.

V: Als er iets uit elkaar wordt gehaald moet er tijd overheen om het weer dicht te laten groeien. Maar voor dat proces is nog geen proces geweest.

Er worden metaforen gemaakt met rouwprocessen en helingsprocessen (vaseline enzo)

V: Maar we zijn nu wel aan het invullen dat de splitsing van die groep ervoor zorgt dat het nu niet fijn is in de groep. Maar is dat wel zo?

V: Of zit er nog meer achter?

V: En een band opbouwen met een klas is ook wel heel belangrijk natuurlijk.

Wil de inbrenger nog reageren hierop?

I: Ja dat klopt wel. Ik ben het wel eens met wat jullie zeggen. Die band opbouwen is niet goed gegaan, daar is geen tijd voor genomen. En dat vind ik soms ook lastig aan onderwijs. Dan is het gewoon 'zo is die groep nu eenmaal'. En als we bespreken dan gaat het over individuen, niet over de groep en zijn dynamiek.

V: Je moet dit dus zelf gaan aankaarten in de klas. En jij hebt daar ook wel een goede energie voor.

V: Misschien moet je gewoon een dag een interventie doen. Gewoon even iets heel anders wat de groep weer opschudt.

V: Uitjes zijn sowieso heel belangrijk voor de groepsdynamiek.

V: Juist omdat je ze dan op een andere manier leert kennen, gewoon als mens.

V: We raken nu wel een beetje in een probleemoplossende methode. Maar heb jij überhaupt wel de energie om hier actie in te ondernemen? Of heb je er gewoon echt geen zin in?

I: Ja, ik heb eigenlijk niet zo 'n zin om het met deze klas op te lossen. In het volgende blok heb ik ze al niet meer. En dat is een pijnlijk inzicht, dat ik dat blijkbaar niet wil oplossen.

V: Waarom is het pijnlijk?

I: Nou, ik pak dit niet aan hoe het hoort. Je moet dit eigenlijk aanpakken. Nu doe ik mee aan de manier waarop het altijd gaat.

V: Tegelijkertijd verdient geen groep het om er niet iets mee te doen.

V: Maar het is ook niet alleen maar jouw verantwoordelijkheid.

V: Je kunt niet verantwoordelijk zijn voor elke klas. Vooral omdat je ze over een paar weken al niet meer hebt. Het is dan ook een soort zelfverdediging. Is er een tussenweg?

V: Tuurlijk, je moet op jezelf letten. Maar elke groep verdient het wel om iets te doen aan zo 'n probleem.

V: Wat maakt die leuke studenten eigenlijk 'leuk'?

I: Ze brachten letterlijk plezier in de klas. Ze kozen ook om een andere studie te doen omdat ze lekker wilde maken, en dat is nu weg.

V: Maar wat heeft de groep nu nog, want dat dat weg is is misschien niet perse erg?

I: Ja, als ze heel enthousiast niet de makers willen worden is dat ook oke, het gaat eerder om de werkhouding en hoe ze daarmee omgaan.

V: Heb je hier nog een reflectie op? Wat neem je mee?

I: Ik ga het denk ik wel een keer aankaarten als agendapunt tijdens de maandagochtendbijeenkomst. Dat ga ik denk ik wel doen.. Ja.. Met mijn collega's het erover hebben. En het als groep collega's aan te pakken. Eerst peilen bij docenten en dan misschien nog een op een met studenten.

V: Ajeto!

V: Zoals de Tsjechen zeggen, ajeto!

Deze desbetreffende casus was ingebracht door mijzelf. Het gaat hier om een situatie die nieuw voor mij is. Althans nieuw, in de omvang die het met zich meedraagt. Het gaat hier om een klas studenten waarvan ik merk dat ik de controle kwijtraak op de groep. De groep is vorig schooljaar een gedeelte van de leerlingen kwijtgeraakt omdat deze vanwege de constructie van de opleiding niet meer in hun profiel paste (hier wil ik niet de diep op ingaan aangezien dat dit op dit moment niet veel bijdraagt aan het dilemma). Het heeft ervoor gezorgd dat een de dynamiek van de klas is veranderd en het enthousiasme enorm is teruggelopen. Ik merkte dat door deze situatie ik niet de grip op één of twee studenten verloor maar op een hele groep.

Ik merkte tijdens het inbrengen van deze casus dat ik de energie om er wat aan te doen niet heel hoog lag. Dat is niet omdat ik het niet wilde doen, maar ik was ook een beetje moe gestreden tegen deze klas. En dat was misschien wel het meest confronterende. Ik vind het uiteraard belangrijk dat ik mijn volledige aandacht kan hebben op de inhoud van de les en de aandacht van de student. Nu durf ik wel te zeggen dat ik na viereneenhalf jaar weet hoe ik mijn lessen moet opbouwen om de aandacht erbij te houden. Maar ik merk toch dat het lastig vind dat ik de controle niet krijg op de inhoud van mijn lessen, ten opzichte van de positieve energie van de les.

Door de gesprekjes die de deelnemers hadden over dit onderwerp merkte ik al dat dit een casus is die niet alleen voor mij geldt. Mijn collega's hebben deze klas ook en ondervinden ook dezelfde dilemma's. Het is om van de zijlijn te merken dat deelnemers er al op een andere manier naar kijken en kom erachter dat ik een behoorlijke tunnelvisie heb gecreëerd.

De waarde van het inbrengen van een casus (als je ervoor open staat) geeft bij mij altijd een goed beeld waar nou echt het probleem zit. Het gaat negen van de tien keer niet om de casus zelf. De ondervinding dat ik dit onderwerp in mijn hoofd wil oplossen is al een goed moment om te beseffen dat je dat niet altijd hoeft te doen.

Tijdens dit proces schoot mij ook veel de gedachte van Dean Bowen waarin hij een dappere voorzet doet voor een radicale empathie, waarbij 'ik' niet langer tegenover 'die ander' staat, maar er deel vanuit maakt. (bldz 80, Wat Niets Is Maar Kan zijn)

Ik heb uiteindelijk dit onderwerp ook in mijn team besproken en gedeeld hoe ik hierin stond. Het werd enorm gesteund en collega's verkeerde met dezelfde dilemma's. Je merkte dat dit team hierdoor zich ook meer bewust werd van het feit dat alle docenten (die deze klas nu lesgeven) hetzelfde gevoel deelde. Het is ondertussen ook besproken met hun studiecoach en die heeft het ter sprake laten komen in de klas. Het probleem is uiteraard nog niet opgelost maar de situatie kan door mij en mijn collega's in de juiste context geplaatst worden.

Competenties

Interpersoonlijk competent, Kritisch reflectief en onderzoekend competent,

Intervisie 3

LINK NAAR AUDIO

In deze intervisie was de context net weer even anders dan dat we gewend waren. De groep was in een overeenstemming dat we wel behoefte hadden aan wat positiviteit. Want, zo was de gedachte, van positieve ondervindingen kunnen we leren. We deden dit in context waar de meeste zich ook ontspannen bij voelde. Onder het genot van een goed eten in de vorm van soep gingen we vanuit positieve invalshoek een casus behandelen. Hierin hadden wij ook geen hiërarchische situatie waarin een groepslid moest notuleren. Het diner werd opgenomen met de audio. Wat ervoor zorgde dat iedereen mee kon doen met het gesprek.

De eerste deelnemer diende in casus in waarin er een goeie samenwerking van docent en student uit kwam. Het werd als prettig ervaren dat even de rolverdeling van student en docent weg was en er op een gelijk niveau met elkaar om werd gegaan. Deze situatieschets draaide uiteindelijk uit op een gesprek dat inhoudelijker inging op de regels van je lessen.

Het bijzondere aan een casus inbrengen vanuit een positieve invalshoek was dat er nog steeds kritisch geluisterd en bevraagd werd. Het gelijk staan in de les met student en docent (in dit specifieke voorbeeld) vertaalde zich naar het willen beheersen van de techniek/theorie die daar achter schuil zou kunnen liggen. Ik merkte dat ik enthousiast werd om erachter te willen komen waarom iets nou goed verliep. Iets wat positiviteit genereerd vind ik per definitie interessant omdat ik dit een heel belangrijk onderwerp vind in mijn les.

Ik was er niet helemaal zeker van of de intervisie zou werken in de vorm van een diner. De positieve benadering vanuit de casus had ik minder mijn twijfels over. Ik merk dat er in het onderwijs heel veel wordt gekeken naar de grote lijnen die, wederom, beter moeten. Een reflectie op iets wat niet helemaal goed gaat of wat je tegen is gevallen zijn kunnen soms zwaar aanvoelen. In dit geval was dit niet het gevoel en verloren we ook de connectie niet met de realiteit, het onderwijs.

De casus zorgde ervoor dat ik zelf ben gaan nadenken over wat er intuïtief gebeurt in mijn lessen. Wat nu benoemd werd als “de regels of tien geboden van de les”. Ik heb nu samen met mijn collega quotes opgehangen die staan voor het gene wat wij doen. Een voorbeeld daarvan is ‘Geen praatjes maar plaatjes’.

Ik ben mij bewust dat het uiteraard niet alleen maar gaat om de positiviteit, maar het heeft mij wel doen inzien dat de afwisseling met een positief tegengeluid een absolute booster kan zijn in het toch wel pittig blijven reflecteren op alles situaties.

Competenties

Artistiek competent, Interpersoonlijk competent, Kritisch reflectief en onderzoekend competent,

Artistiek (casus 2)

Je zou kunnen stellen dat de tool is die je gebruikt om je lessen vorm te geven. Mijn lessen gaan over ruimtelijke vormgeving. Ik geef les op het MBO waarin studenten vaak voor het eerst in aanraking komen met hun artistieke kant. Dit staat los van de creatieve vakken die er op de middelbare school worden gegeven. Artistieke bekwaamheid beheersen kan een heel kwetsbaar proces zijn waar je zorgvuldig mee om moet leren gaan. De casussen die ingebracht worden zijn voor mij steeds weer meer context en kennis die ik bouw om mijn tool (ruimtelijke vormgeving) beter in te kunnen zetten. Mijn studenten moeten zich eerst vertrouwd voelen over waar ze in geloven en stapje voor stapje probeer ik ze steeds meer te laten zien over een wereld die vormgeving heet.

Pedagogisch-didactisch (casus 3)

Hoe ga je om met het behalen van je doelen op school en blijf je nog steeds de mens die je bent naast de leerling. Wanneer grijp je in of wanneer laat je het gaan. In de derde casus kwam goed naar voren hoe je vanuit een pedagogisch perspectief ook naast de student kunt staan en de hiërarchische positie niet altijd even duidelijk uitgesproken hoeft te zijn. Je kunt soms ook aangeven dat je aan het pionieren bent met de studenten waarin je dus aangeeft dat je absoluut niet alle antwoorden hebt. Het spanningsveld opzoeken tussen de randen van pedagogiek didactiek kan ook een ontzettend belangrijk zijn voor het enthousiasme in de klas. Samen onderzoeken hoeft niet te betekenen dat je de leiding niet meer hebt van het onderzoek.

Interpersoonlijk (casus 1, 2)

Deze kencompetentie is misschien wel de start van alles wat je in de lessen wilt behandelen. Op het moment dat ik als docent de sfeer niet goed heb in de klas gaat dat ten eerste niet alleen op mij als docent effect hebben, maar, misschien nog wel belangrijker, de studenten gaan er ook onder lijden. Hier werd ik voor het eerst hard mee geconfronteerd doordat ik de connectie met een klas voor mijn gevoel niet meer had. Ik vond dit lastig omdat dit in mijn loopbaan als docent nog niet gebeurd was. Ik besepte mij ook dat dit zo nu en dan kan gebeuren maar het delen van de casus gaf mij wel inzichten dat ik dit gewoon in mijn team kon delen. Wat uiteindelijk ook gebeurd is en positief resultaat heeft afgegeven op mij al docent. Met de eerste casus kwam dit ook heel duidelijk aan bod, ook hierin was een leerling die zijn/haar kont tegen de krib gooide. Op dit moment was de desbetreffende docent uit balans en liep de les niet meer zoals het gedacht was.

Omgevingsgericht (casus 1, 2, 3)

Als je leest geeft aan jongere mensen dan kan het zijn dat jouw wereldbeeld niet helemaal meer parallel loopt aan dat van hen. Dat kan er soms voor zorgen dat je onwetend bent naar wat er speelt in het leven van deze studenten. Op dit moment leven we in een onzekere tijd die veel invloed heeft op de vrijheid, ook die van studenten! Ik denk dat ik mij in de tweede casus mij ook begon te beseffen dat ik even niet meer weet wat er allemaal in hun levens omgaat. Veel studenten lopen nu met psychische problemen wat natuurlijk een maatschappelijk probleem is. Dit kan zich uiteraard ook uiten in de klaslokalen en de energie die ze moeten opwekken om aan lessen mee te doen of erger nog, de zin ervan in zien. Nu wil ik niet beweren dat deze klas deze energie heeft omdat iedereen psychische problemen heeft (godzijdank is dat niet het geval) maar het zet de boel wel op druk. En alles wat onder druk staat kan ook hard barsten. En hier mogen volgens mij best wel wat gesprekken over geopend worden samen met de studenten. In het belang van de toekomst.

Kritisch reflectief en onderzoekend (casus 2)

Ik merk dat tijdens de opleiding mijn beeld over het zogeheten 'opvoedkunde' steeds meer in mijn les voorkomt. Misschien is dat omdat ik ouder word, misschien omdat ik kritischer naar mijn lessen ben gaan kijken of misschien wel omdat ik er nog nooit zoveel op gerefecteerd heb. Veel dingen in mijn lessen zijn een vertaling van mijn eigen observaties die de koppeling zijn van bedrijfsleven en vormgeving. Daarbij komt nu steeds meer onderbouwde kennis over de ontwikkeling van een student ten opzichte van hen ontwikkeling. Ik vind het leuk om te merken dat dit een nieuwe verdieping in mijn kennis is en ben dan ook nog lang niet uitgespeeld als het aankomt op het eigen maken van het onderwijs.

Er is weer een half jaar verstreken en clichés zijn er niet voor niets. Het gaat snel, enorm snel. Ik ben nu anderhalf jaar onderweg in de opleiding en ik begin nu een goeie vorm te vinden van mijzelf ten opzichte van het onderwijs. Het is fijn om te merken dat je ergens goed in wordt, voordat ik aan deze opleiding begon gaf ik drie jaar les. Dit deed ik vanuit pure passie en overgave. Ik heb vanaf kind al het idee gehad dat ik in deze sector van waarden kon zijn. Dat neemt niet weg dat ik als kind zijnde absoluut niet voor de klas wilde staan maar mooie interieurs ontwerpen net zoals mijn vader. Maar ik had een talent voor het aanvoelen van de groepsdynamiek. Ik kon goed inschatten wat de sfeer van de ruimte was en ging daar op een natuurlijke manier meer om. Het idee dit later zich zou vertalen naar het beroep 'docent' moest nog even rijpen.

Ik begin steeds beter te begrijpen wat ik aan het doen ben. Dat wil zeggen, ik kan het steeds beter onderbouwen. Na drie jaar lesgeven was het misschien ook wel een goed moment om even stil te staan bij de dingen die je allemaal hebt gedaan in onderwijs. De opdrachten even onder de loep nemen om erachter te komen waarom bepaalde dingen wel of niet goed gaan. Door de trainingen (lessen) die je krijgt over je vakgebied waar je zelf op dat moment in opereert is een waanzinnig voordeel in mijn ogen. Veel situaties die zich voordoen in de klas (DBKV) met betrekking op de opdrachten werken voor mij als kleine proefmonstertjes die ik zou kunnen inzetten in mijn eigen lessen.

Maar er moet uiteraard ook gereflecteerd worden. De situaties die je door de bank genomen voor jezelf houdt deel je nu ook met klasgenoten in de vorm van een intervisie. Het zijn de uitgewezen momenten om eens met je klasgenoten rustig te praten over onderwerpen waar wij allemaal tegenaan lopen. Zonder dit onderwijs waren deze vraagstukken en/of dilemma's in mijn eigen zogeheten bubbel gebleven. Het is fijn om de kleine en grote indrukken met elkaar te delen en te leren van elkaars perspectieven.

Mijn leervraag van vorig jaar ging over het feit dat je eerder hulp en steun kunt inschakelen om grote dilemma's op te lossen. Dit gegeven heb ik meegenomen in mijn eigen praktijk. Ik merk dat ik nu makkelijker klasgenoten en/of collega's opzoek als ik een idee heb of een plan dat ik graag zou willen uitvoeren.

En dan nog even dit; Wat parallel aan deze opleiding loopt is uiteraard je persoonlijk leven. Deze twee zijn met elkaar verbonden en zijn soms niet los van elkaar te zien. Het is vergelijkbaar met twee voertuigen die elkaar in de spits op een druk kruispunt tegen komen en met elkaar een grote opstopping en file veroorzaken. Deze situatie wordt godzijdank ook vaak weer opgelost maar het zorgt voor enige vertraging en desoriëntatie in je reis. Dit zal voor veel van mijn klasgenoten niet anders zijn, iedereen heeft zijn of haar knooppunten die je zo nu en dan tegenkomt. Maar laat ik even vanuit een "gemiddelde" situatie redeneren en ook eerlijk daarin zijn: 'Het zijn wel heel veel knooppunten die ik niet allemaal heb genoteerd'.

Dit is uiteraard een metafoor voor de situatie die zich nu afspeelt bij mijn fam. Mijn moeder is op dit moment nog steeds ziek en zal 16 dec. (als alles stabiel blijft) haar tweede sessie (eerste sessie was vorige jaar) chemotherapie afronden. Vanaf dit moment zal er weer geduimd worden in de hoop dat ze nog heel lang bij ons blijft. Ik vond het belangrijk om dit ook kort in het reflectieverslag te schrijven/melden omdat ik weet vanuit mijn beroep als docent hoe veel impact je thuissituatie kan hebben op je dagelijkse bestaan. En zo voor de lezers wat meer context te scheppen wie ik ben en waar ik mij bevind.

Bronnen

Aronica, L., & Robinson, K. (2015). *Creatieve scholen* (1ste ed.). Spectrum.

Berger, J. (2008). *Ways of Seeing*. Penguin Adult.

Geerts, W., & Kralingen, R. (2020). *Handboek voor leraren* (3de ed.). Coutinho

Braat, M., & Cate, H. T. (2020). *Wat niet is maar kan zijn* (1ste editie). Vrije Uitgevers, de.

Biesta, G. (2020). *Het prachtige risico van onderwijs* (14de editie). Phronese, Uitgeverij.